

ÅRSRAPPORT 2020



MINISTERIERNES NETVÆRK
MOD IPR-KRÆNKELSER

WWW.JEGVÆLGERÆGTE.DK

Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser

**ÅRSRAPPORT
2020**

Indhold

1. FORORD OM DE SKADELIGE KONSEKVENSER AF PIRATKOPIERING OG VAREMÆRKEFORFALSKNING	6
2. OM MINISTERIERNES NETVÆRK MOD IPR-KRÆNKELSER	7
2.1 Generelt om netværket.....	7
2.2 Eksportrådet.....	7
2.3 Erhvervsstyrelsen.....	7
2.4 Fødevarestyrelsen	8
2.5 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen / Forbruger Europa	8
2.6 Kulturministeriet.....	8
2.7 Landbrugsstyrelsen	9
2.8 Lægemiddelstyrelsen	9
2.9 Patent- og Varemærkestyrelsen	9
2.10 Rigspolitiet.....	10
2.11 Sikkerhedsstyrelsen	10
2.12 Toldstyrelsen.....	10
2.13 Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK)	11
3. NETVÆRKETS ARBEJDE I 2020 MED BEKÆMPELSE AF IPR-KRIMINALITET	12
3.1 IPR-politisk arbejde	12
3.1.1 Nationalt	12
3.1.2 Europæisk plan	12
3.2 Håndhævelse på toldgrænserne – tendenser i årets sager om tilbageholdte varer.....	14
3.3 Strafferetlig håndhævelse	15
3.4 Internationale håndhævelsesoperationer.....	15
3.4.1 Operation Pangea - International aktion imod ulovlige/forfalskede lægemidler.....	15
3.4.2 Operation OPSON – international aktion mod forfalskede fødevarer.....	16
3.4.3 Operation in our sites.....	17
3.5 'Hotline om kopivarer' hos Patent- og Varemærkestyrelsen	18
3.6 Oplysning og kapacitetsopbygning.....	18
3.6.1 Hjemmesiden www.jegvælgerægte.dk	18
3.6.2 Kampagner.....	23
3.6.2.1 World Anti-Counterfeiting Day 2020.....	23
3.6.2.2 Share With Care.....	28
3.6.2.3 Nethandel #heltsikkert.....	29
3.6.2.4 Black Friday.....	33
3.6.3 Undervisningsmateriale til skoler #VÆLGÆGTE.....	34
3.6.4. Pressemeddelelser fra anklagemyndigheden	36
3.6.5 Seminar for virksomheder om bekæmpelse af kopivarer	38
3.6.6 Internationale projekter.....	39

3.7 Internationalt samarbejde.....	39
3.7.1 Arbejdet i Det Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellectuelle Ejendomsrettigheder	39
3.7.2 Møde i Advisory Committee on Enforcement (ACE), WIPO.....	40
4. UDVALGTE DOMME FRA 2020	40
5. STATISTIK	42
5.1 Toldstyrelsens statistik for tilbageholdte kopivarer.....	42
5.2 Anklagemyndighedens straffesager.....	42

1. FORORD OM DE SKADELIGE KONSEKVENSER AF PIRATKOPIERING OG VAREMÆRKEFORFALSKNING

Handlen med piratkopierede og varemærkeforfalskede varer har nået et enormt omfang¹. I en rapport udgivet primo 2019 har OECD og EUIPO estimeret, at den internationale handel med kopivarer i 2016 udgjorde op til 3,3 pct. af verdenshandlen (stigning fra 2,5 pct. i 2013) eller 3.380 mia. kr. (stigning fra 3.035 mia. kr. i 2013)². Det svarer til prisen for ca. 86 storebæltsbroer – om året. Ifølge samme rapport udgjorde importen af kopivarer til EU i 2016 op til 6,8 pct. (til sammenligning var tallet 5 pct. af importen i 2013). Det svarer til op mod 903 mia. kr.

Handlen med kopivarer er steget væsentligt siden OECD's første rapport om omfanget fra 2008. Dengang estimerede OECD, at den internationale handel med kopivarer udgjorde op til 1,9 pct. af verdenshandlen eller svarende til mere end 1.300 mia. kr.

I EU betyder handlen med kopivarer 416.000 tabte arbejdspladser og direkte tabt salg for virksomhederne på op mod 372 mia. kr. årligt inden for 11 sektorer³. Ifølge de seneste tal for Danmark betyder handlen med kopivarer, at 11 forskellige sektorer årligt mister omkring 4,2 pct. af det direkte salg i Danmark. Det svarer til 6,17 mia. kr. i tabt salg for virksomhederne og knap 4000 tabte arbejdspladser i Danmark⁴.

Samtidig er de skadelige konsekvenser af piratkopiering og varemærkeforfalskning veldokumenteret i en lang række rapporter⁵, og disse omfatter bl.a.:

- Enorme mistede indtægter for det danske og europæiske erhvervsliv.
- Tabte arbejdspladser.
- Unfair konkurrence fra virksomheder som stjæler andres ideer og derfor ikke behøver at bruge ressourcer på udvikling. Dette mindsker incitamentet til innovation og skader derfor væksten.
- Sikkerheds- og sundhedsmæssige farer for forbrugerne.
- Sammenhængen mellem piratkopiering og varemærkeforfalskning og organiseret kriminalitet er veldokumenteret⁶. Ved køb af kopivarer risikerer man derfor at støtte kriminelle organisationer, som også kan være involveret i fx handel med narkotika, ulovlig våbenbesiddelse, hvidvask, skatteunddragelse og menneskehandel.

Som eksemplerne viser, er piratkopiering og varemærkeforfalskning langt fra en "offerløs" kriminalitet. Handlen med forfalskede varer har således alvorlige konsekvenser både i Danmark og internationalt.

¹ Se fx <https://www.jegvaelgeraegte.dk/domme-rapporter/rapporter/>

² Se rapporten "Trade in Counterfeit and Pirated Goods" fra 2019: <http://www.oecd.org/newsroom/trade-in-fake-goods-is-now-33-of-world-trade-and-rising.htm>

³ Se EUIPO's "2020 Status Report on IPR Infringement", som findes her: https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/status-reports-on-ip-infringement#Status_Report_2020

⁴ Se EUIPO's "2019 Status Report on IPR Infringement", som findes her: <https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/status-reports-on-ip-infringement>

⁵ Se de mange rapporter samlet her: <https://www.jegvaelgeraegte.dk/domme-rapporter/rapporter/>

⁶ Se fx EUIPO's "2020 Status Report on IPR Infringement", som findes her: https://euiipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/status-reports-on-ip-infringement#Status_Report_2020

Se desuden EUIPO's rapport "IP Crime and Its Links to Other Serious crimes – Focus on Poly-Criminality", som findes her: https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2020_IP_crime_and_its_link_to_other_serious_crimes/2020_IP_crime_and_its_link_to_other_serious_crimes_Full.pdf.

2. OM MINISTERIERNES NETVÆRK MOD IPR-KRÆNKELSER

2.1 Generelt om netværket

Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser (Netværket) blev etableret i 2008. Oprettelsen skete på baggrund af anbefalingen herom i en omfattende tværministeriel arbejdsgrupperapport om bekæmpelse af piratkopiering og varemærkeforfalskning, som blev offentliggjort samme år⁷.

Det overordnede formål med Netværket er at styrke myndighedernes samarbejde om bekæmpelse af piratkopiering og varemærkeforfalskning. Netværket har i dag implementeret de mange tiltag i den tværministerielle arbejdsgrupperapport fra 2008. Blandt de væsentligste tiltag kan nævnes skærpelsen af strafferammerne, så der i dag er op til 6 års fængsel for alle typer af IPR-kriminalitet.

Derudover kan det fremhæves, at Netværket driver informationshjemmesiden www.jegvaelgeraegte.dk. Hjemmesiden, der blev opdateret og lanceret i ny version primo 2019, indeholder vejledning, målrettet særligt til henholdsvis forbrugere og virksomheder, om bl.a. reglerne på området, og hvordan man bekæmper piratkopiering og varemærkeforfalskning. Derudover indeholder hjemmesiden links til diverse rapporter om omfanget og konsekvenserne af IPR-kriminalitet, ligesom der løbende lægges nyhedsindlæg på hjemmesiden. Hjemmesiden indeholder desuden en domssamling med strafferetlige domme afsagt efter 1. august 2013 samt udvalgte domme forud for denne dato. Domssamlingen kan findes via <https://www.jegvaelgeraegte.dk/domme-rapporter/domssamling/>.

Netværket afholder to plenarmøder om året, på faste datoer, hvor alle de deltagende myndigheder samles. Den væsentligste del af Netværkets arbejde sker dog igennem den løbende kontakt, og det tætte samarbejde mellem Netværkets myndigheder, i forbindelse med udførelsen af det daglige arbejde til bekæmpelse af IPR-kriminalitet.

Netværkets arbejde er beskrevet i et kommissorium⁸.

Nedenfor følger en kort beskrivelse af de enkelte myndigheder i Netværket og deres rolle i Netværkets arbejde.

2.2 Eksportrådet

Eksportrådet er en del af Udenrigsministeriet, som løser opgaver for private virksomheder inden for eksport, internationalisering og investeringsfremme. Eksportrådet bistår i den sammenhæng også virksomheder, som oplever problemer med piratkopiering og varemærkeforfalskning på eksportmarkederne.

Udenrigsministeriet arbejder på globalt plan for at modvirke piratkopiering og varemærkeforfalskning. Indsatsen foregår gennem internationale organisationer, bl.a. EU, FN og WTO, men også på bilateralt plan. Udenrigsministeriets arbejde på området sker i tæt samarbejde med ressortmyndighederne for de forskellige typer af IP-rettigheder.

2.3 Erhvervsstyrelsen

Erhvervsstyrelsen er en del af Erhvervsministeriet. Styrelsen arbejder for at gøre det enkelt og attraktivt at drive ansvarlig virksomhed i hele Danmark gennem effektiv regulering, gode digitale løsninger, god adgang til erhvervsdata, moderne kommunikationsteknologier og internationalt samarbejde.

Erhvervsstyrelsen varetager en række områder, der relaterer sig til forvaltningen af internettet. Styrelsen forvalter således Domænenavsloven og fører tilsyn med administratoren af det danske topdomænenavn ".dk". Derudover deltager styrelsen i det internationale samarbejde om domænenavsadministration i

⁷ Rapporten er tilgængelig via <https://www.jegvaelgeraegte.dk/om-siden/>

⁸ <https://www.jegvaelgeraegte.dk/om-siden/>

ICANN. Et væsentligt element i administrationen af domænenavne er at registrere korrekte data om, hvem der har registreret et domænenavn.

Erhvervsstyrelsen har som uafhængig telemyndighed ansvar for den sektorspecifikke konkurrenceregulering af telesektoren i Danmark. Erhvervsstyrelsen administrerer også telelovens regler om hemmeligholdelse af elektronisk kommunikation, persondatasikkerhed, behandling af trafik- og lokaliseringsdata samt cookiereglerne. Den øvrige administration af telelovgivningen varetages af Energistyrelsen. Telereguleringen har stor betydning for udbydere og brugere af bredbånds- og kommunikationstjenester i Danmark.

Erhvervsstyrelsen bidrager herudover, i tæt samarbejde med andre myndigheder, til arbejdet relateret til e-handelslovens regler om ansvar for internetmellemmænd og principper for "Notice and Action"-procedurer.

2.4 Fødevarestyrelsen

Fødevarestyrelsen er en del af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Fødevarestyrelsen tager sig af regeldannelse på veterinær- og fødevarerområdet. Styrelsen sikrer desuden, at reglerne bliver efterlevet gennem kontrol med fødevarer, veterinære forhold og kødkontrollen på landets slagterier. Fødevarestyrelsens kontroller inkluderer efterlevelse af EU-forordningerne om geografiske indikatorer på fødevarerområdet. Fødevarestyrelsen behandler også danske ansøgninger om registrering af geografiske indikatorer.

Derudover er Fødevarestyrelsen koordinator for den danske deltagelse i den tilbagevendende "Operation Opson", som er en international aktion rettet mod salg og produktion af forfalskede og underlødige fødevarer og koordineret af Interpol og Europol.

2.5 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen / Forbruger Europa

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er en del af Erhvervsministeriet. Styrelsen håndhæver konkurrenceloven og arbejder på at fremme konkurrencen i både den private og offentlige sektor. På forbrugerområdet håndhæver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen lovgivningen på området og understøtter rammerne for samspillet mellem forbrugere og virksomheder med det formål at skabe gode forbrugerforhold og velfungerende markeder. Styrelsen bidrager til udvikling af ny forbrugerpolitik og regulering, behandler klagesager, analyserer markedsforhold samt formidler forbrugerinformation til forbrugere og erhvervsdrivende. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Konkurrencerådet udgør en samlet uafhængig konkurrencemyndighed, og styrelsen er desuden sekretariat for bl.a. Stormrådet og Forbrugerombudsmanden.

Forbruger Europa er en del af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Forbruger Europa er det danske center i et europæisk netværk af forbrugercentre, der hjælper europæiske forbrugere i relation til køb af varer og tjenesteydelser på tværs af grænserne i EU, Island og Norge. Netværket består af et forbrugercenter i hvert EU-land samt Island og Norge. Netværkets vejledning og assistance i klagesager er gratis.

2.6 Kulturministeriet

Kulturministeriet er ressortmyndigheden for ophavsret og står for administration af ophavsretsloven i form af bl.a. lovgivende arbejde og policy-udvikling.

Formålet hermed er at sikre de bedste juridiske rammer for ophavsretten, herunder den rette balance mellem rettighedshavere, brugere af rettigheder og borgere ift. adgang til ophavsretligt beskyttet indhold og incitament til at skabe nyt indhold. Kulturministeriet er derfor en vigtig spiller i spørgsmål om piratkopiering.

Kulturministeriet har et tæt samarbejde med de relevante interessenter på området, hvor et fokuspunkt er udviklingen af frivillige aftaler mellem aktørerne i internettets værdikæde med det formål at bidrage til udviklingen af et mere lovligt internet.

Endelig arbejder Kulturministeriet sammen med andre lande i forbindelse med bekæmpelse af IPR-krænkelser, herunder ved deltagelse i Det Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellectuelle Ejendomsrettigheder, hvor ministeriet deltager i arbejdsgruppen IP in a Digital World.

2.7 Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstyrelsen er en del af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Styrelsen er ressortmyndighed for plantenyhedsbeskyttelse, som betyder, at en forædler kan opnå rettighederne til at råde over en plantesort, som forædleren har fremavlet. Landbrugsstyrelsen har ingen påtalekompetence ved anvendelse af sorter i strid med en forædleres rettighed. Forædleren vil således selv skulle søge sine rettigheder håndhævet ved et civilt søgsmål.

Landbrugsstyrelsen repræsenterer Danmark i Community Plant Variety Office (CPVO) og International Union for the Protection of New Varieties of Plants (UPOV). Disse fora er ressort for de harmoniserede muligheder for at opnå plantenyhedsbeskyttelse på EU- eller internationalt plan.

Udstedelsen af national plantenyhedsbeskyttelse varetages af Plantenyhedsnævnet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1131/2020 om plantenyheder. De nationale anmeldelser pr. år om plantenyhedsbeskyttelse er få, fordi rettigheden i større skala også kan opnås via CPVO.

2.8 Lægemiddelstyrelsen

Lægemiddelstyrelsen hører under Sundheds- og Ældreministeriet. Styrelsen varetager blandt andet opgaver i relation til godkendelse af lægemidler og lægemiddelvirksomheder samt overvågning af sikkerheden ved medicinsk udstyr.

Lægemiddelstyrelsen arbejder for, at forbrugerne har adgang til sikre og effektive sundhedsprodukter, herunder lægemidler og medicinsk udstyr, og at produkterne bliver brugt rigtigt.

Lægemiddelstyrelsen behandler sager om ulovligt salg og markedsføring af lægemidler, herunder forfalskede lægemidler. En stor del af denne type sager vedrører salg og markedsføring af lægemidler på internettet. Udover at behandle konkrete sager arbejder Lægemiddelstyrelsen også med oplysning om reglerne for og risikoen ved at købe lægemidler via internettet.

2.9 Patent- og Varemærkestyrelsen

Patent- og Varemærkestyrelsen er en del af Erhvervsministeriet. Styrelsen udsteder rettigheder til varemærker, designs, patenter og brugsmodeller og tilbyder en række erhvervsservices.

Styrelsen varetager derudover det lovforberedende og politiske arbejde på nationalt og internationalt plan inden for styrelsens rettighedsområder.

Styrelsen beskæftiger sig i stigende omfang med bekæmpelse af piratkopiering og varemærkeforfalskning. I den sammenhæng varetager styrelsen bl.a. sekretariatsfunktionen for Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser. Styrelsen repræsenterer desuden de danske myndigheder i Det Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellectuelle Ejendomsrettigheder⁹ samt deltager i en række af Observatoriets arbejdsgrupper og ekspertgrupper. Styrelsen deltager endvidere i en række internationale projekter, som indbefatter vejledning og undervisning i bekæmpelse af piratkopiering og varemærkeforfalskning.

⁹ Observatoriet er nærmere nedenfor i årsrapporten.

I 2017 åbnede styrelsen desuden 'Hotline om kopivarer'¹⁰, som yder vejledning til forbrugere og virksomheder om bekæmpelse af kopivarer.

2.10 Rigspolitiet

Rigspolitiet er dansk politis øverste myndighed. Det er Rigspolitiets opgave at sætte retningen for hele dansk politi - dvs. formulere strategier, understøtte arbejdet i politikredsene og koordinere politiets arbejde på landsplan.

Rigspolitiet ledes af rigspolitichefen og er organiseret i fire hovedområder: Politiområdet, Koncernstyring, Koncern IT og Koncern HR. Herudover hører Politiets Efterretningstjeneste (PET) under Rigspolitiet.

2.11 Sikkerhedsstyrelsen

Sikkerhedsstyrelsen er en styrelse under Erhvervsministeriet, der arbejder for at skabe forbrugertillid og stærke vækstvilkår. I Sikkerhedsstyrelsen ligger det fællesstatslige Center for Markedsovervågning, der samler markedsovervågningen i Danmark på en lang række forbrugerprodukter og installationer inden for teknisk sikkerhed.

Sikkerhedsstyrelsen bidrager til Erhvervsministeriets fokus på at skabe de bedste rammer for at udvikle og drive virksomhed, og styrelsen vil være absolut førende, når det gælder metoderne til markedsovervågning. Markedsovervågningen fokuserer på de områder, hvor risikoen er høj eller regelefterlevelsen lav.

Sikkerhedsstyrelsen bruger sin viden til at mindske risikoen for personskade og tab af værdier til gavn for både virksomheder og forbrugere. Gennem risikobaseret markedsovervågning, smart regulering og kommunikation gør Sikkerhedsstyrelsen det let at drive virksomhed og sikkert at agere som forbruger i Danmark.

2.12 Toldstyrelsen

Toldstyrelsen har til opgave at håndhæve den gældende EU-lovgivning (Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) Nr. 608/2013 om toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder), som i forhold til danske procedurer og strafsanktionering m.v. er underbygget i den danske implementeringslovgivning (Varemærkeforfalskningsloven, lov nr. 177 af 21. februar 2017).

Toldforordningen giver toldmyndighederne mulighed for at gribe ind og tilbageholde forsendelser fra tredjelande ved mistanke om IPR-krænkelser. Dette gøres primært på grundlag af anmodninger fra rettighedshaverne – de såkaldte AFAs (Application for Action), men også af Toldstyrelsens egen drift ved konkret mistanke om IPR-krænkelser – de såkaldte ex officio sager.

Til brug for prioriteringen af kontrolindsatsen arbejder Toldstyrelsen med risikoprofiler, der bruges som konkret redskab i prioriteringen af kontrolemler. Risikoprofilerne er udarbejdet bl.a. ud fra data fra rettighedshaverne samt Toldstyrelsens egne oplysninger.

Opgaven varetages på den måde, at den fysiske besigtigelse og "første instans kontrol" foregår på EU's ydre grænse i Danmark (fx i Internationalt Postcenter ift. internethandel, Københavns Lufthavn ift. rejsende og containerhavnen i Århus). IPR-kontrol på EU's ydre grænse kan toldteknisk også foregå på "den grønne grænse" mellem Danmark og Tyskland, hvor tolderne kigger efter forsendelser, hvor toldbehandlingen af varerne skal ske i Danmark (bl.a. varer forsendt under EU's forsendelsesordning m.v.).

I de tilfælde, hvor der er grundlag for at se nærmere på, om varer udtaget til kontrol kan tænkes at krænke IP-retigheder, er sagsbehandlingen centraliseret i Køge.

¹⁰ Hotlinen er beskrevet nærmere nedenfor i årsrapporten.

Toldstyrelsen sikrer, at viden om IPR bredes ud i organisationen, blandt andet igennem interne seminarer. Toldstyrelsen har i de foregående år arrangeret et seminar for ca. 130 toldere og kontrolfolk og med deltagelse af mere end 40 rettighedshavere, der underviste i genkendelse af ægte og falske produkter. Grundet Corona-pandemien har det ikke været muligt at afholde dette seminar i 2020.

Toldstyrelsen har i 2020, i forbindelse med Corona-pandemien, haft øget fokus på værnemidler. Toldstyrelsen har deltaget i virtuel undervisning arrangeret af EU og rettighedshavere vedrørende forfalskede værnemidler og vacciner.

Toldstyrelsen deltager i en arbejdsgruppe under Kommissionen omkring udviklingen af en elektronisk anmodningsform (eAFA). Anvendelsen af eAFA er fra den 15. december 2021 nu mulig.

2.13 Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK)

SØIK er en del af anklagemyndigheden og råder - udover godt 50 anklagere - også over mere end 170 efterforskere, revisorer og analytikere specialiseret i økonomisk kriminalitet samt en række administrative medarbejdere. En række af disse er samlet i en dedikeret IPR-enhed. SØIK har landsdækkende kompetence og kan derfor efterforske og retsforfølge sager over hele Danmark. Som led i en politisk flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheder flyttes den strafferetlige IPR-håndhævelse pr. 1. januar 2022 til den nyoprettede ”National enhed for Særlig Kriminalitet” (NSK). Dette er beskrevet nærmere i afsnittet nedenfor.

3. NETVÆRKETS ARBEJDE I 2020 MED BEKÆMPELSE AF IPR-KRIMINALITET

3.1 IPR-politisk arbejde

3.1.1 Nationalt

National efterforskningsenhed og ny særlig statsadvokat til indsatsen mod kompleks kriminalitet

Der er indgået ny politisk flerårssaftale for politiet og anklagemyndighederne 2021-2023, hvoraf det bl.a. fremgår, at indsatsen mod den komplekse kriminalitet styrkes bl.a. ved etablering af en ny national efterforskningsenhed og en ny særlig statsadvokat. I enheden samles Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Særlig Efterforskning Vest og Særlig Efterforskning Øst, Grænsecenter Øresund, politiets Landsdækkende Center for It-relateret økonomisk Kriminalitet samt store dele af Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC), Rigspolitiets Nationale Cyber Crime Center (NC3) og Rigspolitiets Nationale Kriminaltekniske Center (NKC). SØIK's IPR-enhed forventes placeret i den nye nationale efterforskningsenhed National Enhed for Særlig Kriminalitet (NSK).

Det er af Justitsministeriet i relation til IPR-enheden oplyst:

”Med etablering af en ny national efterforskningsenhed og en ny statsadvokat som led i flerårsaftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 overføres SØIK's opgaver og ressourcer til hhv. den nye nationale efterforskningsenhed og den nye statsadvokat. Det bemærkes i den forbindelse, at organiseringen af den nye efterforskningsenhed og den nye statsadvokat endnu ikke er på plads, men at der ikke er lagt op til, at der fremover skal være mindre fokus eller færre ressourcer til IPR-området, end hvad der er tilfældet i dag.”

Modernisering af ophavsretsreglerne til den teknologiske udvikling

En af Kulturministeriets kerneopgaver for 2020 var arbejdet med implementeringen af to direktiver om modernisering af ophavsretsreglerne til den teknologiske udvikling (DSM-direktivet og SATCAB-II-direktivet).

3.1.2 Europæisk plan

Europa-Kommissionens IPR-pakke

Europa-Kommissionen fremlagde den 25. november 2020 en IP Handlingsplan¹¹ med titlen ”Optimering af EU's innovative potentiale – En handlingsplan for intellektuel ejendomsret til støtte for EU's genopretning og modstandsdygtighed”.

I handlingsplanen fremhæver Kommissionen fem udfordringer på området for intellektuel ejendomsret (IPR), som Kommissionen finder, bør adresseres:

- 1) Det eksisterende IPR-system fremstår som fragmenteret
- 2) Små og mellemstore virksomheder registrerer og udnytter ikke deres IPR
- 3) Redskaberne, der skal lette adgangen til IPR, er underudviklede
- 4) Varemærkeforfalskning og piratkopiering har fortsat et kæmpemæssigt omfang
- 5) Ulige konkurrencevilkår i den globale samhandel

Kommissionen præsenterer i handlingsplanen en række løsningsforslag til udfordringerne under disse overskrifter:

- 1) Bedre beskyttelse af IPR
- 2) Tilskyndelse til en effektiv anvendelse og udbredelse af IPR, navnlig blandt SMV'er
- 3) Lettere adgang til deling af IP-beskyttende aktiver
- 4) Styrke bekæmpelsen af krænkelse af IPR
- 5) Styrke fairplay på globalt plan

¹¹ Den kan findes her: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/43845>

Handlingsplanen var igennem den danske EU-beslutningsprocedure, og herunder blev der i december 2020 fremsendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg om handlingsplanen¹². Regeringen bakkede op om de fleste af handlingsplanens forslag.

Europa-Kommissionens lovpakke for digitale tjenester

Den 16. juli 2019 offentliggjorde Ursula Von der Leyen, der på daværende tidspunkt ikke formelt var godkendt som formand for EU-Kommissionen, sit politiske program for Europa ”En mere ambitiøs Union – Min dagsorden for Europa”. Programmet indeholdt en beskrivelse af Von der Leyens politiske prioriteter for den indeværende kommissionsperiode 2019-2024. Under overskriften ”Et Europa klar til den digitale tidsalder” lovede Von der Leyen fremsættelsen af en retsakt for digitale tjenester, der skulle modernisere unionens regler om ansvar og sikkerhed for digitale platforme, tjenester og produkter og dermed fuldende det digitale indre marked. Ved sin tiltræden som kommissionsformand sendte Von der Leyen den 1. december 2019 opgavebeskrivelser til de nytiltrådte kommissærer, hvori opgaven med at forberede en lovgivning for digitale tjenester blev stillet til både ledende næstformand for EU-Kommissionen, og kommissær for ”Et Europa klar til den digitale tidsalder”, Margrethe Vestager, og kommissær for det indre marked, Thierry Breton.

Kommissionen fremsatte den 15. december 2020 forslag til en forordning om et indre marked for digitale tjenester (Digital Services Act), og der blev opnået politisk enighed om forordningen den 23. april 2022. Forordningen forventes formelt vedtaget i løbet af efteråret 2022, og reglerne vil finde anvendelse for de største digitale platforme fra medio 2023 og for øvrige digitale tjenester fra primo 2024. Forordningens formål er at sikre et trygt og sikkert onlinemiljø, blandt andet ved at begrænse udbredelsen af ulovligt indhold. Med forordningen er der lagt op til fuld harmonisering, som dermed skal imødegå den lovgivningsmæssige fragmentering, der skyldes nationale lovgivningsmæssige tiltag. Forordningen viderefører e-handelsdirektivets udgangspunkt om ansvarsfrihed for digitale formidlings-tjenester, men derudover fastsætter forordningen en lang række krav til formidlingstjenesterne, herunder krav om at stille anmeldelsesmekanismer til rådighed, så brugerne kan anmelde ulovligt indhold, krav til offentliggørelse af årlige gennemsigtighedsrapporter om blandt andet ulovligt indhold og pligt for de største digitale platforme m.v. til at give tilsynsmyndigheder og forskere adgang til oplysninger om tjenesten. Forordningen indeholder et særligt afsnit for onlinemarkedspladser, herunder krav om, at de skal kende identiteten på de sælgere, hvis produkter, de formidler og krav om at onlinemarkedspladsen skal sikre sig, at sælger erklærer, at dennes produkter eller tjenesteydelser opfylder EU-lovgivningen. Forordningen forpligter herudover onlinemarkedspladser til at gennemføre stikprøver af, om de produkter og tjenesteydelser, som de formidler, er opført som ulovlige i offentligt tilgængelige databaser og til at give forbrugere besked, hvis de har købt produkter, der viser sig at være ulovlige, på onlinemarkedspladsen.

Europa-Kommissionens ”ophavsretspakke”

Den 14. september 2016 offentliggjorde EU-Kommissionen en såkaldt pakke med fire lovgivnings-initiativer, der tilsammen har til formål at modernisere de europæiske ophavsretsregler.

Af særlig interesse for håndhævelse af ophavsrettigheder er direktivforslagets artikel 13 (nu artikel 17), der regulerer platformenes rolle i forhold til ophavsretligt beskyttet materiale, som uploades af platformenes brugere. Forslaget indeholder bl.a. regler om licenser mellem platformene og rettighedshaverne samt regler om, hvad platformene skal gøre i forhold til begrænsning af ulovligt materiale på platformene.

Initiativerne på europæisk plan for det IPR-politiske arbejde på ophavsområdet har generelt været begrænset i 2020 grundet håndtering af Corona. Arbejdet har været fokuseret på medlemslandenes implementering af de allerede udstedte direktiver, som har til formål at modernisere de europæiske ophavsretsregler i lyset af den teknologiske udvikling.

¹² Grund- og Nærhedsnotatet er tilgængeligt her:
<https://www.ft.dk/samling/20201/almdel/eru/bilag/135/2310836.pdf>

Et særligt fokus har været på DSM-direktivets artikel 17, der regulerer platformens rolle i forhold til ophavsretligt beskyttet materiale, som uploades af platformenes brugere. Bestemmelsen indeholder bl.a. regler om licenser mellem platformene og rettighedshaverne samt regler om, hvad platformene skal gøre i forhold til begrænsning af ulovligt materiale på platformene.

Dialogen med erhvervslivet og interessenterne på ophavsretsområdet prioriteres i Kulturministeriet. Interessenterne sidder med vigtig viden om forvaltningen af ophavsret i praksis, som er til stor gavn for Kulturministeriet at få kendskab til i ministeriets arbejde med at administrere ophavsretsloven, f.eks. ved udarbejdelse af lovforslag.

Det konstruktive samarbejde med interessenterne bidrager blandt andet til:

- Ministeriets konkrete ophavsretsrelaterede opgaver ved at give et praktisk indblik i, hvordan forskellige emner håndteres ude hos organisationerne
- At sikre interessentstøtte til eventuelle politiske tiltag
- At fremtidssikre det ophavsretlige område ved at identificere sager og udviklinger, der opstår i praksis.

Interessenterne og erhvervslivet er i 2020 både blevet involveret i større projekter som udarbejdelse af lovforslag om ændring af ophavsretsloven samt mindre sager af administrativ karakter.

Kulturministeriet er endvidere blevet inddraget i projekter, som interessenterne har været tovholder på, herunder projekter hvis formål er at bidrage til udviklingen af et mere lovligt internet.

En liste over interessenter på ophavsretsområdet kan findes via følgende link:

<https://kum.dk/kulturomraader/interessenter-paa-ophavsretsomraadet>

Finansiering af kontrolindsatser i EU's budget for 2021-2027

EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for perioden 2021-2027 blev vedtaget d. 17. december 2020. MFF'en indeholder bl.a. programmet for det indre marked, hvor der afsættes ca. 105 mio. Euro til at understøtte effektiv markedsovervågning af produkter solgt fysisk og online i EU. En styrket kontrolindsats skal mindske antallet af ulovlige produkter på markedet, herunder IPR-krænkelser.

3.2 Håndhævelse på toldgrænserne – tendenser i årets sager om tilbageholdte varer

I 2020 fortsatte tendensen fra tidligere år med en stigning i antal af forsendelser, hvor kopivarer i stort omfang sendes i små post- og kurerpakker. Det er dog ikke kun privates import af kopivarer, der er steget. I lighed med 2019 ses der i 2020 også en stigning i tilbageholdelse af forsendelser, hvor virksomheder har forsøgt at importere kopivarer samt en stigning i antallet af forsendelser, hvor forsendelserne indeholder et større antal produkter. Det blev også året, hvor Toldstyrelsen igen satte rekord med det højeste antal af tilbageholdte forsendelser, siden Toldstyrelsen begyndte at indsamle statistik.

Størstedelen af de varer, Toldstyrelsen tilbageholdt i 2020, var kopivarer i form af tilbehør til beklædning såsom bæltter, efterfulgt af reservedele og tilbehør til mobiltelefoner - f.eks. høretelefoner, opladere, ledninger, skærme og covers til mobiltelefoner.

I forbindelse med Corona-pandemien så Toldstyrelsen, som noget nyt, også kopivarer af værnemidler såsom mundbind. Mundbindene var oftest påført logo af et kendt varemærke.

Pandemien, nedlukning, virksomheders hjemsendelse af medarbejdere og afholdelse af virtuelle møder kan have haft en indflydelse på andelen af produkter af teknisk art og dele dertil.

Toldstyrelsen har fortsat et særligt fokus på produkter, der kan udgøre en trussel for forbrugernes sikkerhed og sundhed. I 2020 har Toldstyrelsen styrket indsatsen i forhold til risikoanalyse og kontrolaktioner og således målrettet IPR-kontrollen af forsendelser. Et udvidet samarbejde med rettighedshaverne om indsamling af information til brug for risikoprofiler er påbegyndt i 2020.

3.3 Strafferetlig håndhævelse

I den nationale enhed for IPR-kriminalitet i SØIK er der oprettet 83 nye sager om krænkelse af IPR i 2020.

3.4 Internationale håndhævelsesoperationer

3.4.1 Operation Pangea - International aktion imod ulovlige/forfalskede lægemidler

I 2020 deltog politi, told- og sundhedsmyndigheder i Operation Pangea XIII, en verdensomspændende aktion mod ulovligt salg af medicin. Fra dansk side deltog Lægemiddelstyrelsen sammen med Fødevarestyrelsen, Toldstyrelsen, Skattestyrelsen og politiet. Ulovligt salg af medicin kan udgøre en alvorlig trussel mod folkesundheden og er et globalt problem. Salget sker ofte via internettet og på tværs af landegrænser og kan involvere organiserede kriminelle netværk.

Resultater

Mere end 50 lande deltog ved Operation Pangea XIII 2020. På verdensplan førte aktionen til, at 121 personer blev anholdt, og 37 grupper eller netværk af organiserede kriminelle blev efterforsket. Samtidig blev over 2.500 ulovlige hjemmesider lukket eller fik fjernet deres betalingsmuligheder. Der blev tilbageholdt mere end 48.000 forsendelser med ulovlig medicin, der tilsammen indeholdt over 4 millioner enheder potentielt livsfarlig medicin til en estimeret værdi af omkring 100 millioner kroner. På verdensplan blev der desuden tilbageholdt over 37.000 enheder ulovligt og forfalsket medicinsk udstyr, heraf over 34.000 ansigtsmasker. Interpol har vurderet, at den øgede mængde medicinsk udstyr, der blev tilbageholdt, var relateret til Covid-19.

Under aktionen har Lægemiddelstyrelsen efterforsket dansksprogede hjemmesider, hvorfra der blev solgt ulovlig medicin. Dette førte til at tre hjemmesider, der hovedsageligt solgte ulovlige potensmidler, blev lukket, mens 26 hjemmesider blev indberettet til Interpol.

Under aktionen blev cirka 9.000 forsendelser kontrolleret af Toldstyrelsen. 635 forsendelser med ulovligt importeret medicin blev tilbageholdt til videre efterforskning af Lægemiddelstyrelsen i Danmark. 81 forsendelser, der indeholdt doping og euforiserende stoffer, blev tilbageholdt og overdraget til politiet. Der blev i alt tilbageholdt 36.000 enheder medicin (tabletter, kapsler, ampuller mm.), hvoraf der især blev fundet potensmidler, tramadol, modafinil og melatonin.

Risici

Ulovlig medicin kan medføre meget alvorlige risici for helbredet. Herudover risikerer man at blive udsat for digitalt identitetstyveri, kreditkortsvindel og at få sin computer inficeret med skadelig software, når man køber medicinen på nettet.

Den sikreste måde at købe medicin på internettet er at købe fra en godkendt lægemiddelforhandler, som enten kan være et apoteks netsalg eller i en af de detailbutikker på nettet, som har tilladelse til at forhandle medicin. Disse forhandlere kan man kende på det grønne EU-logo, som viser, at netforhandleren er godkendt af en myndighed i EU, og logoet skal fremgå af netforhandlerens hjemmeside. Når man klikker på det grønne EU-logo, skal man blive ført videre til en af Lægemiddelstyrelsens (eller en anden lægemiddelmyndighed i EU) lister over apoteker eller godkendte internetforhandlere (detailforhandlere). På den måde kan man tjekke, om netforhandleren og hjemmesiden er registreret på listen.



Om Operation Pangea XIII

Operation Pangea XIII er, som navnet antyder, den trettende aktion af sin slags. Aktionen er den største internetbaserede aktion af sin art i verden og involverer lægemiddelmyndigheder, politi og told- og skattemyndigheder fra hele verden.

Formålet med Operation Pangea er at bekæmpe ulovligt salg af medicin på internettet og samtidig gøre forbrugerne opmærksomme på de risici, som findes ved at købe ulovlig medicin på nettet. Aktionen fokuserer på de tre hovedkomponenter, som indgår i ulovligt salg af medicin på nettet: Hjemmesider, betalingsmuligheder og vareforsendelser.

Aktionen blev koordineret af INTERPOL i samarbejde med World Customs Organization (WCO), Permanent Forum of International Pharmaceutical Crime (PFIPC), Heads of Medicines Agencies Working Group of Enforcement Officers (WGEO) og Europol.

3.4.2 Operation OPSON – international aktion mod forfalskede fødevarer

”Operation OPSON” er en international aktion, der er koordineret af Interpol og Europol og rettet mod salg og produktion af forfalskede og underlødige fødevarer.

Operationen har til formål at

- beskytte folkesundheden,
- bekæmpe organiserede kriminelle grupper, der er involveret i handel med falske og underlødige fødevarer,
- styrke det internationale samarbejde,
- styrke nationalt samarbejde mellem politi og fødevaremyndigheder samt
- styrke samarbejdet med private partnere fra fødevareindustrien.

I Danmark koordineres Operation Opson i et samarbejde mellem Fødevarestyrelsen, SKAT og politiet, mens selve aktionen udføres af Fødevarestyrelsen.

Opson IX

Operation Opson IX startede i 2019 og løb til juni 2020. I Danmark var fokusområderne for den 9. aktion følgende:

1. Honning
2. Hestepas (fælles indsatsområde)

Resultater

Honning

Analyseresultaterne viste uregelmæssigheder i 9 ud af 55 produkter. For 7 produkter tydede resultaterne på en tilsætning af sukker. Et produkt viste, at det havde været opvarmet, og i et andet produkt blev der fundet mælkesyre. Ifølge reglerne må honning ikke tilsættes sukker, opvarmes eller begynde at gære.

Virksomhederne valgte frivilligt at stoppe markedsføringen og/eller orientere deres aftagere i de relevante tilfælde.

I de 5 virksomheder, hvor der blev konstateret tegn på tilsat sukker, er der lavet en dybdegående kontrol for at afdække virksomhedens rolle i og kendskab til overtrædelsen.

Hestepas

Der er i alt udført 21 kontroller; 3 i detailbutikker, 11 på slagterier og 7 hos hestehandlere/stutterier. Derudover er der lavet kontrol af en stikprøve af hestepas fra tidligere slagtede heste.

På slagterierne er der givet sanktioner i 7 virksomheder fordelt på 9 indskærpelser og 4 bøder. Der er tale om overtrædelser af regler om sporbarhed, risikoanalyse, fødevarer sikkerhed samt for hindring af kontrollen.

Kontrollen med hestepas for allerede slagtede heste viste, at der i omkring 20 % af de udenlandske pas var tegn på forfalskninger. Disse informationer er efterfølgende sendt til de udenlandske myndigheder med forespørgsel om en vurdering. I lige under halvdelen af de kontrollerede udenlandske pas er mistanken om forfalskning blevet bekræftet af de respektive landes myndigheder. I andre tilfælde er passet vurderet korrekt og i nogle sager afventes der fortsat svar fra myndighederne.

For hestehandlere/hestevlere blev forholdet 'Håndtering af dyr', trods frakendelse af retten til at holde dyr, anmeldt til politiet. Der blev desuden givet 2 forbud mod omsætning af konkrete heste uden identifikation samt givet 1 indskærpelse for manglende dokumentation for dyrlægebehandling. Der blev endvidere beslaglagt pas i de tilfælde, hvor hestene ikke kunne findes på adressen.

I detailbutikkerne var der alene mindre overtrædelser.

Konklusion

Resultaterne viser, at det for 13 % af honningprodukterne tydede på, at der var tilsat sukker til honningen, hvilket er ulovligt. For hestepas var det særligt på slagtehusene, at der var udfordringer med at sikre identiteten af hestene. Særligt de udenlandske pas gav grund til mistanke. Hos hestehandlerne/hestevlere blev det konstateret, at der ikke var meldt ejerskifte i forbindelse med salg. Dette ses i kampagnen særligt udbredt for de udenlandske heste. I flere sager blev døde heste ikke meldt afgang og passene forblev hos den sidst kendte ejer.

Opson X

Operation Opson X startede i 2020 og løb til juni 2021. I Danmark er fokusområderne for den 10. aktion følgende:

- Nettovægt
- Vanilje

Det forventede udbytte er, at kampagnen skal bidrage til at afdække svindel med fødevarer samt at skabe mere lige konkurrencevilkår. Aktionen beskrives nærmere i årsrapporten for 2021.

3.4.3 Operation in our sites

I Danmark er der fortsat ikke længere noget reelt problem med hjemmesider under .dk-domænet, der udbyder falske produkter til meget lave priser o.l.. Dette skyldes DK Hostmasters tiltag, herunder etablering af et effektivt filter i forbindelse med registrering af et domæne, som nu er slået fuldt ud igennem. Der modtages således kun sjældent anmeldelser om .dk domæner.

Der modtages dog stadig anmeldelser fra borgere og virksomheder, der er blevet opmærksomme på udenlandske domæner, som fx .com eller .eu m.v., som retter sig mod danske borgere med dansk tekst og mulighed for at afregne i dansk møntfod. Disse udenlandske domæner indberettes fortsat til at indgå i IOS-operationer, der ledes af EUROPOL.

Samlet har SØIK i 2020 indberettet ca. 60 udenlandske hjemmesider til IOS Operationen. SØIK har i 2020 ikke modtaget nogen anmeldelser vedrørende .dk domæner til nærmere behandling som en del af IOS 2020.

3.5 'Hotline om kopivarer' hos Patent- og Varemærkestyrelsen

'Hotline om kopivarer' blev etableret hos Patent- og Varemærkestyrelsen pr. 1. januar 2017. Formålet med hotlinen er at styrke indsatsen mod kopivarer.

Hotlinen har ydet *generel* vejledning til forbrugere og virksomheder i 26 tilfælde i 2020. Heraf var 17 af henvendelserne fra mindre virksomheder, og 9 henvendelser var fra forbrugere. Modtagerne af generel vejledning fra Hotlinen udtrykker generelt stor tilfredshed med vejledningen.

Hotlinen har desuden mulighed for at give vejledning til både forbrugere og små- og mellemstore virksomheder i *konkrete* sager om piratkopiering. Hotlinen har dog endnu ikke afgivet vejledende udtalelser i konkrete "piratkopieringssager", da ingen af henvendelserne har opfyldt betingelserne/har ligget inden for anvendelsesområdet for de vejledende udtalelser. Vejledning i konkrete piratkopieringssager vil kunne angå, hvorvidt der er begået en såkaldt piratkopieringskrænkelser i en konkret sag og oplysning om handlemuligheder igennem det civile og det strafferetlige håndhævelsessystem. Vejledningen kan omfatte varemærker, designs, patenter og brugsmodeller. Formålet er at give forbrugere og små- og mellemstore virksomheder et bedre grundlag for at beslutte, om de vil gå videre med deres sag, og hvordan det kan ske. Det er hensigten, at en sådan indledende vejledning fra Hotlinen skal understøtte, at flere vælger at håndhæve deres rettigheder over for IPR-krænkere – for eksempel gennem private rådgivere eller politiet.

Som nævnt har de hidtidige henvendelser til Hotlinen ført til generel vejledning om kopivarer og bekæmpelsen heraf. Hotlinen bistår desuden politi- og anklagemyndighed i deres indsats mod IPR-krænkelser og styrker herigennem det allerede tætte samarbejde mellem myndighederne.

3.6 Oplysning og kapacitetsopbygning

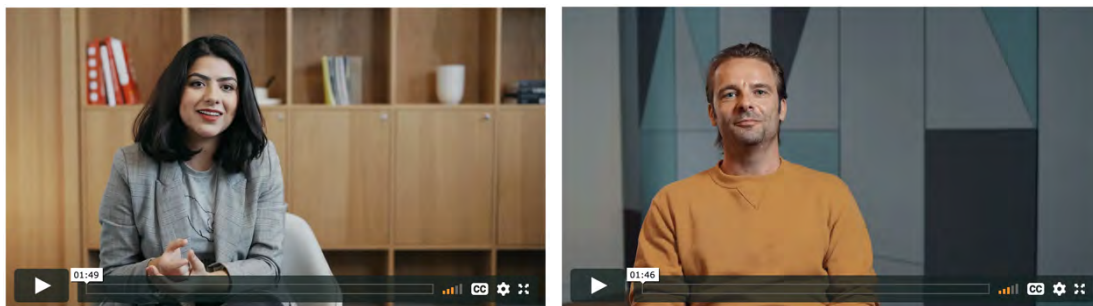
3.6.1 Hjemmesiden www.jegvaelgeraegte.dk

Netværket driver i fællesskab oplysningshjemmesiden 'jegvaelgeraegte.dk'. I slutningen af 2017 opnåede Netværket finansiering fra EUIPO – gennem den bilaterale aftale med PVS – til at udvikle en ny og moderne oplysningshjemmeside. I 2018 blev der arbejdet intensivt med at udvikle den nye hjemmeside. Primo 2019 blev den nye hjemmeside lanceret. Hjemmesiden blev promoveret i pressen, inklusive ministerudtalelser, og via kampagner på sociale medier som fx Facebook og LinkedIn.

Den nye hjemmeside er blevet mere visuel, mindre teksttung, i øjenhøjde med forbrugerne og mere brugervenlig end den foregående. Ved både små og store awareness-tiltag om kopivarer/piratkopiering – lige fra egentlige oplysningskampagner til udtalelser i pressen og opslag på sociale medier – kan der henvises til den nye hjemmeside for mere information. Dette har været et stort ønske fra Netværket igennem flere år, idet Netværkets tidligere hjemmeside ikke længere blev fundet tidssvarende.

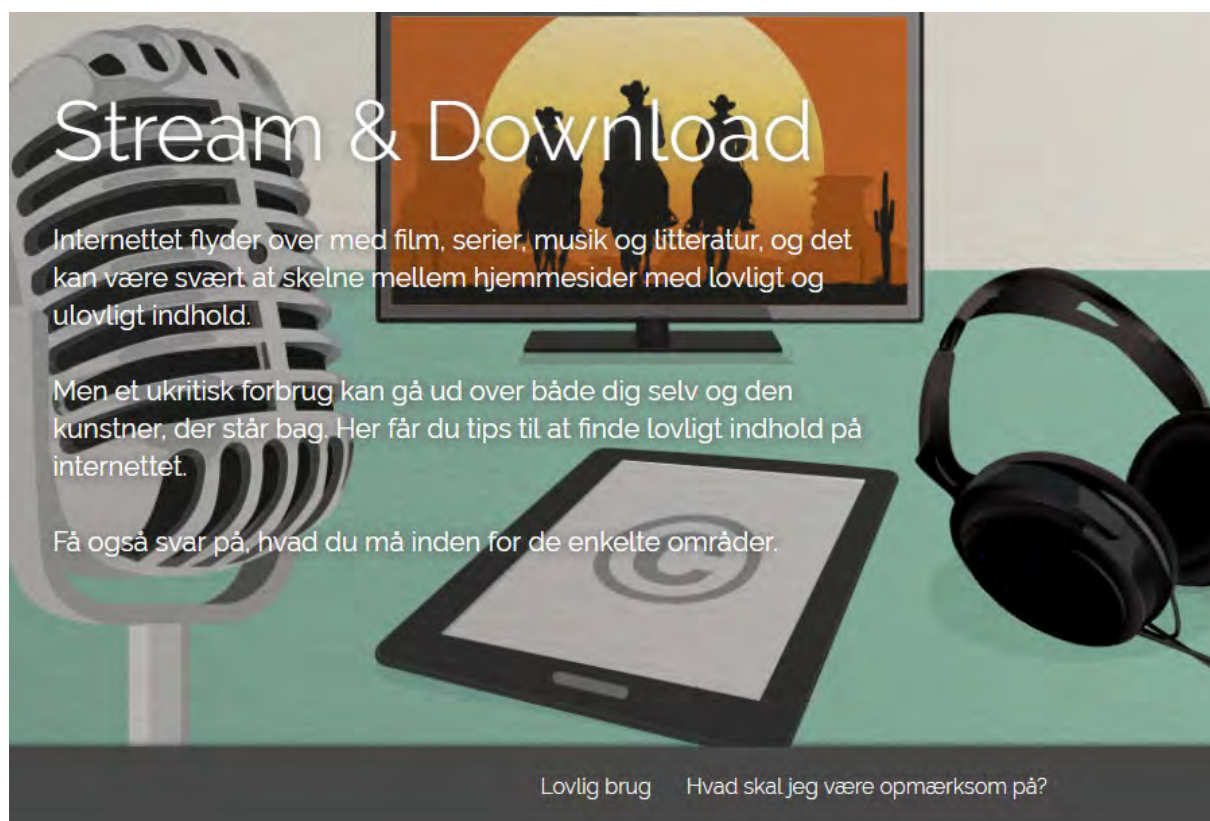
Hjemmesiden kan selvsagt også give svar til forbrugere og virksomheder, som på egen hånd søger svar online på spørgsmål om kopivarer og piratkopiering.

Hjemmesiden indeholder desuden videocases og tekstcases med forskellige forbrugere og en iværksætter, som fortæller om deres oplevelser med kopivarer, og hvad de gør for at undgå dem.




Eksempler på videocases med en forbruger og en iværksætter.

Nedenfor ses nogle eksempler fra hjemmesiden, som viser den nye visuelle identitet og opbygning:



FOR VIRKSOMHEDER | DOMME & RAPPORTER | NYHEDER & PRESSE | OM SIDEN | IN ENGLISH

 jegvælgerægte.dk
Information til dig,
der vil undgå kopivarer

Køb &
Nethandel

Stream &
Download

Fakta &
Regler




6 gode grunde til at vælge ægte

Der er mange gode grunde til undgå kopivarer og vælge den ægte vare i stedet – især hvis du gerne vil passe på dit helbred, beskytte dine kreditkort-oplysninger og undgå at støtte kriminelle organisationer.

[SE MERE HER](#)

• • • • •

-  Tjekliste til butikker
-  Tjekliste til nethandel
-  Se hvad du kan gøre, hvis du har købt en
-  Lovlige tjenester



Sæt ikke dit helbred på spil

For producenter af falske varer er det profitten, der tæller. De bruger gerne billige, men sundhedsskadelige stoffer. Kopister behøver ikke at tænke på deres omdømme eller kvalitet, da det er originalproducenterne og forbrugerne, som lider skade.



Støt ikke kriminalitet

Sammenhængen mellem kopivarer og organiseret kriminalitet er veldokumenteret. Ved køb af kopivarer risikerer du at støtte kriminelle organisationer, som også kan være involveret i fx handel med narkotika, ulovlig våbenbesiddelse, hvidvask, skatteunddragelse og menneskehandel.



En god handel eller spild af penge?

Sælgere af falske varer handler i udgangspunktet kriminelt. Desuden aner du ikke, hvilken vare du får – eller om dine rettigheder som forbruger overholdes. Du skal også være opmærksom på, at kopivarer kan blive destrueret efter toldkontrol.



Undgå misbrug af betalingskort og computervirus

Du risikerer at få stjålet og misbrugt dine kreditkortoplysninger og få virus/malware på computeren, hvis du køber falske varer på nettet.



Udnyt ikke sårbar arbejdskraft

Kopivarer produceres ofte "sort" og uden kontrol af arbejdsforhold og hygiejne. Det sætter arbejdskraften i en sårbar situation og øger risikoen for udnyttelse.



Sæt ikke arbejdspladser på spil

Kopivarer betyder enorme indtægtstab for de innovative virksomheder – og færre arbejdspladser. Det er unfair konkurrence, når kopister stjæler andres ideer.



Gode råd til at undgå kopivarer

Tjekliste til butikker

Tjekliste til nethandel

Ofte kopierede varer

Farlige produkter

Tjekliste til butikker

Lær at spotte en kopivare

Det er **let at blive snydt, fordi du ikke har mulighed for at undersøge varen** på samme måde som ved køb i en fysisk butik. Heldigvis er der andre måder at undgå kopivarer på nettet.

Husk at kopivarer også sælges på sociale medier.

Tjekliste til nethandel

Her er tips til, hvordan du undgår kopivarer på nettet.

- Er der sprogfejl og skæve priser?
- Er prisen mistænkelig lav?
- Er webshoppens kontaktoplysninger mangelfulde eller falske? Tjek også "Om os"-siden.
- Er webadressen mærkelig?
- Er betalingsmulighederne mistænkelige?
- Betal altid med kort, så du kan benytte indsigelsesordningen! Kontakt din bank.

...og husk: Hvis det lyder for godt til at være sandt, så er det det nok også!

3.6.2 Kampagner

3.6.2.1 World Anti-Counterfeiting Day 2020

På Verdens Anti-Piratkopieringsdag, 10. juni 2020, lancerede Patent- og Varemærkestyrelsen en kampagne på sociale medier og i pressen for at skabe opmærksomhed om konsekvenserne ved kopivarer. Kampagnen blev lanceret i samarbejde med 9 kendte influencers og under titlen ”Hvad gemmer dine kopivarer på?”.

Den digitale kampagne bestod af en række kampagnebilleder på Instagram samt en film på YouTube, hvor en række influencers i deres eget univers, og i iøjnefaldende formater, formidlede hvilke former for kriminalitet, der kan være knyttet til handlen med kopivarer. Herfra var der link til kampagnens landingpage, som kan ses her: <https://www.jegvaelgeraegte.dk/nyheder-presse/nyhedsoversigt/stoetter-du-organiseret-kriminalitet/>

Formålet med den digitale kampagne var, at få unge danske forbrugere, i alderen 18-24 år, til at stoppe med at købe kopivarer ved at gøre dem bevidste om de risici, der er forbundet med køb af kopivarer. Rapporter fra EUIPO viser, at det især er de unge, som køber kopivarer. Presseindsatsen havde en bredere målgruppe end de unge.

Kampagnen oplyste om, at det i vidt omfang er organiserede kriminelle grupper, der står bag handlen med kopivarer. Disse grupper er ofte også involveret i anden alvorlig kriminalitet som fx handel med narkotika, ulovlig våbenbesiddelse, hvidvask, skatteunddragelse, dokumentfalsk, farlige arbejdsforhold og menneskehandel. Dette budskab blev bl.a. underbygget af en ny rapport fra Europol og EUIPO, som udkom samme dag¹³. Rapporten beskrev 29 konkrete sager fra EU, hvor der var en sammenhæng mellem handlen med kopivarer og andre former for alvorlig kriminalitet. Samme dag udgav EUIPO desuden en statusrapport¹⁴ om omfanget og konsekvenserne af handlen med kopivarer.

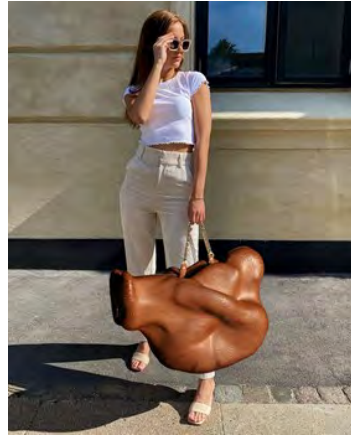
Kampagnebillederne kan ses her:



Astrid Olsen, Julie Hermann og Nicholas Kawamura.

¹³ Rapporten hed: IP Crime and its Link to other Serious Crimes – Focus om Poly-Criminality. Rapporten findes her : https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2020_IP_crime_and_its_link_to_other_serious_crimes/2020_IP_crime_and_its_link_to_other_serious_crimes_Full.pdf

¹⁴ Se: https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/2020_Status_Report_on_IPR_infringement/2020_Status_Report_on_IPR_infringement_en.pdf



Karo Dall, Kristine Sloth og Sandra Willer.



Rebecca Dahl, Freja Wewer og Josefine Simone.

Pressemeddelelsen om kampagnen kan ses her:

PRESSEMEDDELELSE: Ny kampagne – dine kopivarer gemmer på en verden af organiseret kriminalitet

Pressemeddelelse → Alle indlæg → Pressemeddelelser → Det offentlige → PRESSEMEDDELELSE: Ny kampagne – dine...

DET OFFENTLIGE 10. juni 2020 0 1

Patent- og Varemærkestyrelsen lancerer sammen med en række kendte influencers en ny digital kampagne 'Hvad gemmer dine kopivarer på?', der ved at sætte fokus på risikoen for at støtte organiseret kriminalitet skal få unge til at stoppe med at købe kopivarer.



Influencerne Julie Hermann og Astrid Olsen hjælper med at sætte fokus på risikoen for at støtte organiseret kriminalitet, når du køber kopivarer.

De færreste ved, at kopivarer gemmer på noget, man ikke kan se med det blotte øje. Men bag det, der ellers for de fleste virker som et uskyldigt køb, kan der gemme sig en verden af organiseret kriminalitet. En ny rapport fra den europæiske politienhed (Europol) og den europæiske varemærkeorganisation (EUIPO) dokumenterer, at de kriminelle grupper bag handlen med kopivarer i vidt omfang også er involveret i andre former for alvorlig kriminalitet – fx handel med narkotika, våbenbesiddelse, hvidvask, skatteunddragelse og menneskehandel.

"Kopihandel er et direkte angreb på mange danske virksomheder, der driver en ordentlig og succesrig forretning. Når handlen med kopivarer samtidig viser sig at trække tråde til organiseret kriminalitet, understreger det blot sagens alvor endnu mere. Der er tilsyneladende tale om en skruppelløs jagt efter profit, som ikke kun rammer de danske virksomheder, men også forbrugere, der ofte ikke er klar over, at de er med til at understøtte kriminelle bagmænd, når de køber kopivarer. Derfor er det vigtigt, at de danske forbrugere får viden om de alvorlige konsekvenser, der er forbundet med kopivarer, og hvad de skal gøre for at undgå dem," siger Barbara Suhr-Jessen, sektionschef i Patent- og Varemærkestyrelsen.

Det er særligt de unge, der er aktive, når det kommer til køb af kopivarer. Med kampagnen 'Hvad gemmer dine kopivarer på?' sætter Patent- og Varemærkestyrelsen, i et tæt samarbejde med en række af landets kendte unge influencers, heriblandt Astrid Olsen, Julie Hermann, Nicholas Kawamura, Kristine Sloth og Karo Dall, fokus på, at køb af kopivarer er forkert og også indebærer en risiko for at støtte andre former for alvorlig og organiseret kriminalitet. Indsatsen skal få flere unge i alderen 18-24 år til at stoppe med at købe kopivarer og i stedet vælge ægte.

"Med kampagnen viser vi det, som du ikke umiddelbart ser, hvis du køber en kopivare. Når vi køber ægte varer, så ved vi, hvem producenten er. Det bliver straks mere mudret, hvis man køber kopivarer. Kampagnen skal være en øjenåbner for den kobling, der kan være mellem et hurtigt onlinekøb af et falsk produkt og alvorlig organiseret kriminalitet. Du risikerer rent faktisk at støtte kriminalitet som narkotikahandel, våbenbesiddelse, hvidvask, skatteunddragelse og menneskehandel, hvis du køber en kopivare," siger Barbara Suhr-Jessen.

Ifølge EUIPO køber 17 pct. af de danske unge i alderen 15-24 år bevidst kopivarer, hvilket er en stigning på 7 procentpoint siden 2016. Det er også en større andel end EU-gennemsnittet på 13 pct.

Enorme omkostninger for samfundet

Salg af ulovlige kopivarer er en så omfattende og lukrativ forretning, at Danmark og resten af EU lider tab i milliardklassen. Nye tal fra EUIPO peger på, at EU-landene mister op til 111,5 milliarder kroner hvert år på grund af kopivarehandlen. Det skyldes lavere direkte og indirekte skatter og sociale bidrag, som ikke betales af de illegale producenter.

”Danske virksomheders omsætning rammes hårdt, og omkostningerne for samfundet er enorme. Derfor skal vi fra alle sider gøre en stor indsats for at bekæmpe handel med kopivarer. Som forbrugere kan vi alle bidrage ved at lade være med at købe kopivarer. For virksomhederne er det vigtigt, at de ikke blot beskytter deres idéer – med fx varemærker, design eller patenter – men at de også håndhæver deres rettigheder over for kopister,” siger Barbara Suhr-Jessen.

Inden for brancherne kosmetik og personlig pleje, vin og spiritus, lægemidler, legetøj og spil, vurderer EUIPO, at virksomhederne i EU hvert år mister op til 141,1 milliarder kroner i tabt salg på grund af handlen med kopivarer. Alene inden for branchen for kosmetik og personlig pleje vurderes det tabte salg at være steget med 19 mia. kr. siden den seneste analyse, der blev offentliggjort i 2019. På det danske marked mister branchen for kosmetik og personlig pleje ca. 16,1 % af salget årligt pga. handlen med kopivarer. Det svarer til ca. 1 milliard kr. i tabt salg årligt pga. handlen med kopivarer.

Fakta: Nye rapporter fra Europol og EUIPO

- Siden 2016 har myndigheder i EU, sammen med Europol, gennemført en lang række aktioner mod organiserede grupper, der handler med kopivarer, og som også var involveret i anden alvorlig kriminalitet som fx narkotikahandel, våbenbesiddelse, hvidvask, skatteunddragelse, livsfarlige arbejdsforhold og tvangsarbejde/menneskehandel.
- De mange aktioner afdækker sager i lande som eksempelvis Spanien, Portugal, Grækenland, Ungarn, UK, Belgien og Litauen.

Læs rapporten “IP crime and its link to other serious crimes – Focus on Poly-Criminality – IP Crime Case Book” [her](#).

Læs også EUIPO's nye '2020 Status Report on IPR Infringement' [her](#).

Fakta: Kampagnen 'Hvad gemmer dine kopivarer på?'

- Kampagnen består af en række kampagnebilleder der postes på Instagram samt en film på YouTube, hvor en række influencers i deres eget univers, og i iøjnefaldende formater, formidler hvilke former for kriminalitet, der kan være knyttet til handlen med kopivarer.
- Formålet med kampagnen er at få unge danske forbrugere i alderen 18-24 år til at stoppe med at købe kopivarer ved at gøre dem bevidste om de risici, der er forbundet med køb af kopivarer.

Læs mere om kampagnen [her](#).

Læs mere om baggrunden for kampagnen [her](#).

Fakta: Danske myndigheders arbejde for at bekæmpe kopihandel

- Danmark er blandt de lande, som yder en stærk indsats til bekæmpelse af handlen med kopivarer. 12 myndigheder samarbejder tæt i Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser om at bekæmpe problemet.
- Patent- og Varemærkestyrelsen driver 'Hotline om kopivarer', som yder vejledning til både forbrugere og virksomheder – herunder om både forebyggende tiltag og håndhævelse overfor kopister.
- Forbrugerne kan søge hjælp på jegvaelgeraegte.dk og finde tips til, hvordan man undgår kopivarer på nettet. Find tjeklisten til nethandel [her](#).

Læs mere på www.jegvaelgeraegte.dk

Kampagnen var finansieret af EUIPO gennem den bilaterale aftale med Patent- og Varemærkestyrelsen.

Resultater:

Samlet set nåede kampagnen ca. 1/3 af den danske befolkning, heraf ca. 1/6 gennem den digitale kampagne og ca. 1/6 via pressen. Der var desuden en høj "engagement rate" i den digitale kampagne på 9,61%. Generelt anses ca. 4% for at være tilfredsstillende i denne type kampagner.

I pressen fik kampagnen TV-dækning i et indslag i TV 2's program 'Go' Morgen Danmark'. Kampagnen blev desuden dækket af landsdækkende radioprogrammer og af både online og trykte medier (inklusiv landsdækkende medier).

En række myndigheder i Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser, samt en række private interesseorganisationer, bidrog til spredningen af kampagnen.

3.6.2.2 Share With Care

Kulturministeriet er en del af "Share With Care-projektet", som har til formål at begrænse det ulovlige forbrug ved at stoppe brugerne på vej til de ulovlige hjemmesider og guide dem til at finde lovligt

indhold. Bag Share With Care-projektet står RettighedsAlliancen, Kulturministeriet, Teleindustrien og Dansk Industri Digital.

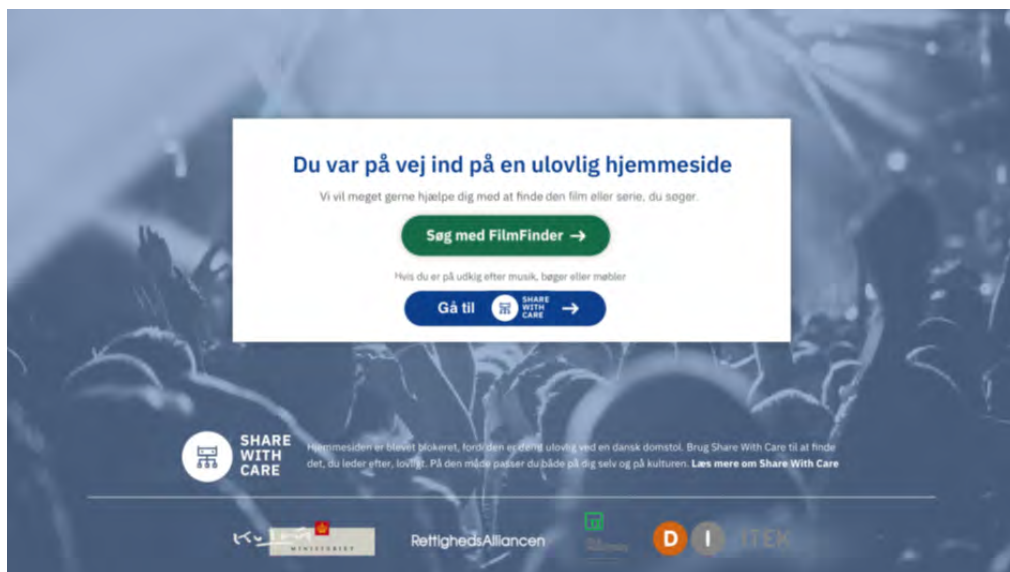
Med Share With Care blev der introduceret en søgemaskine (FilmFinder), hvor man kan søge indhold på tværs af tjenester, og en digital indsats med blandt andet nyt indhold til hjemmesiden www.sharewithcare.dk og til Facebook. I 2020 har fokus været på at videreudvikle FilmFinder, herunder i form af generelle forbedringstiltag og udvidelse af det eksisterende univers i søgemaskinen.

Som en del af kampagnen vil besøgende på ulovlige hjemmesider blive mødt af et skilt, der guider dem hen til en lovlig udgave af det indhold, de ledte efter via et link til FilmFinder og Share With Cares hjemmeside, <https://sharewithcare.dk/>, hvor lovlige sider med serier, musik osv. fremgår.

I 2020 var Kulturministeriet desuden i dialog med blandt andre RettighedsAlliancen og Udvalget for Beskyttelse af Videnskabeligt arbejde om:

- Kampagnen ”Os der elsker film” – en kampagne møttet på at få færre unge til at tilgå og bruge ulovlige tjenester til at se film og serier.
- Projektet ”Del – med omtanke” – et digitalt undervisningsforløb til folkeskolens mellemtrin, der udspringer af ”Share With Care” med henblik på at give eleverne viden og værktøjer til at passe på sig selv og andre, når de færdes på internettet, herunder i forhold til deling af indhold, der kan være ophavsretligt beskyttet.

Blokeringsskiltet, som man mødes af, når man tilgår en ulovlig hjemmeside, ses her:



3.6.2.3 Nethandel #heltsikkert

Regeringen lancerede i efteråret 2018 den vedvarende informationsindsats ”Nethandel #heltsikkert”, hvor 13 myndigheder samarbejder på tværs om at informere om at handle sikkert på nettet.

Informationsindsatsen er samlet på den offentlige forbrugerportal, www.forbrug.dk, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen står bag. Informationen på siden bliver løbende opdateret og revideret.

Nethandel #heltsikkert findes her: <https://www.forbrug.dk/nethandel/>

I relation til kopivarer henviser hjemmesiden videre til www.jegvælgerægte.dk, som er beskrevet ovenfor i denne årsrapport.

Kampagne 2020

Som led i informationsindsatsen gennemførte Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen på vegne af de 13 myndigheder, der står bag ”Nethandel #heltsikkert”, i efteråret 2019 en rundspørge blandt 1.000 forbrugere. De blev spurgt ind til deres erfaringer med at handle på nettet.

På baggrund af resultaterne fra rundspørgen blev der i 2020 udsendt to pressemeddelelser i regi af #heltsikkertnetværket. Herudover er der løbende blevet gjort opmærksom på Nethandel #heltsikkert via opslag på de sociale medier (se nedenfor).

Links til de to fælles pressemeddelelser:

Nethandel mellem privatpersoner stiller forbrugerne svagere (jan. 2020):

<https://www.forbrug.dk/nyheder/forbrug/2020/nethandel-mellem-privatpersoner-stiller-forbrugerne-svagere/>

Vær opmærksom, når du køber kosttilskud på nettet (feb. 2020):

<https://www.forbrug.dk/nyheder/forbrug/2020/vaer-opmaerksom-naar-du-koeber-kosttilskud-paa-nettet/>

Om Nethandel #heltsikkert

”Nethandel #heltsikkert” giver forbrugerne én samlet indgang til information om, hvordan de kan handle sikkert på nettet, og hvad de kan gøre, hvis det er gået galt.

Følgende 13 myndigheder og institutioner står bag ”Nethandel #heltsikkert”:

- Det Kriminalpræventive Råd
- Digitaliseringsstyrelsen
- Forbruger Europa
- Forbrugerombudsmanden
- Fødevarestyrelsen
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Lægemiddelstyrelsen
- Miljøstyrelsen
- Patent- og Varemærkestyrelsen
- Rigspolitiet
- Sikkerhedsstyrelsen
- Skattestyrelsen
- Toldstyrelsen

Forsiden på Nethandel #heltsikkert:



Nethandel #heltsikkert giver dig én samlet indgang til information om, hvordan du handler sikkert på nettet, og hvad du kan gøre, hvis det er gået galt. >>



SÅDAN HANDLER
DU SIKKERT
PÅ NETTET



Overvej altid

1. ER PRISEN FOR GOD TIL AT VÆRE SAND?

2. HVOR LIGGER NETBUTIKKEN?

3. HVOR SENDES VAREN FRA?

4. KAN DU BETALE MED KORT?

5. HVAD STÅR DER MED SMÅT?

Vær varsom med at handle i netbutikken, hvis den sælger dyre mærkevarer til alt for lave priser, har dårligt, maskinoversat sprog, eller hvis priserne er skæve, fx 517,97 kroner.

Klip fra udvalgte Facebook-opslag i ”Nethandel #heltsikkert” kampagnen:



 **forbrug.dk**
13. juli 2020 · 🌐

Har du oplevet problemer med fragt og levering ved nethandel? Få gode råd til, hvad du kan gøre, hvis din pakke bliver forsinket eller slet ikke kommer frem.

Læs mere på Nethandel #heltsikkert
<https://www.forbrug.dk/net.../problemer-med-fragt-og-levering/>



**FØLER
DU DIG
SLYDT?**

**NETHANDEL
#HELTSIKKERT**



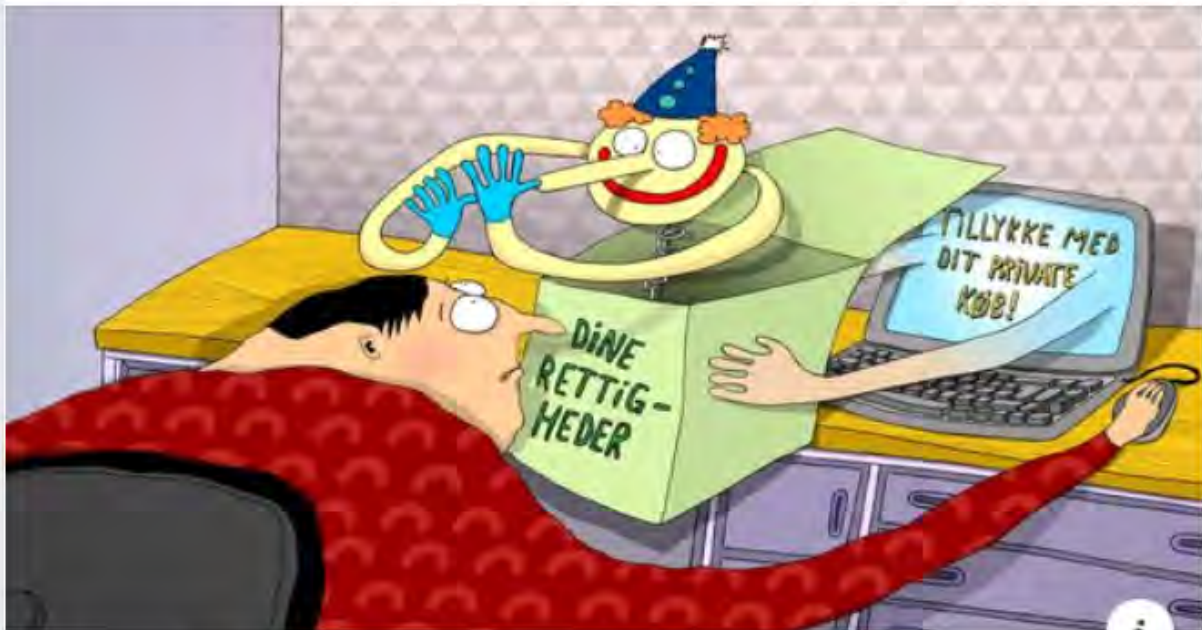
forbrug.dk

28. januar 2020 · 🌐



Omkring hver femte danske nethandlende har oplevet, at et eller andet er gået galt, når de har handlet med en privatperson på nettet. Det viser en rundspørge blandt 1.020 danskere.

Der kan være fordele ved at handle med private, men går det galt, så står du ikke lige så stærkt, som hvis du havde handlet med en netbutik.



FORBRUG.DK

Nethandel mellem privatpersoner stiller forbrugerne svagere

Omkring hver femte danske nethandlende har oplevet, at noget gik galt i...

3.6.2.4 Black Friday

Op til Black Friday og indtil jul udrullede Patent- og Varemærkestyrelsen en oplysningskampagne, der skulle få forbrugerne til at styre uden om kopivarer i julehandlen. Kampagnen bestod af en pressemeddelelse samt fem små awareness-videoer på sociale medier, herunder tre animationsvideoer og to case-videoer med henholdsvis en forbruger og en virksomhedsejer.

To af animationsvideoerne havde Patent- og Varemærkestyrelsen fået tilladelse fra den norske IP-myndighed (Patentstyret) til at benytte og til at tilpasse til Danmark.

Alle awareness-videoer sluttede med en henvisning til myndighedernes danske oplysningshjemmeside www.jegvaelgerægte.dk, hvor forbrugerne kunne få tips til, hvordan de kan undgå kopivarer.

På sociale medier opnåede videoerne samlet 313.009 visninger (Facebook og LinkedIn). Desuden klikkede ca. 10.000 videre til de to landing-pages på jegvaelgerægte.dk, hvor der var yderligere information om, hvordan man kan undgå at købe kopivarer, når man handler på nettet. En række myndigheder og private organisationer bidrog til spredningen af kampagnen på sociale medier.



Udklip fra de to korte animationsvideoer, der blev promoveret på Facebook og LinkedIn i anledning af Black Friday. Videoerne var oversat og brugt med tilladelse fra den norske IP-myndighed "Patentstyret".

<https://www.jegvaelgeraegte.dk/nyheder-presse/nyhedsoversigt/undgaa-kopivarer-naar-du-handler-online-paa-black-friday/>

<https://www.jegvaelgeraegte.dk/nyheder-presse/nyhedsoversigt/ligger-der-kopivarer-under-dit-juletrae-2020/>

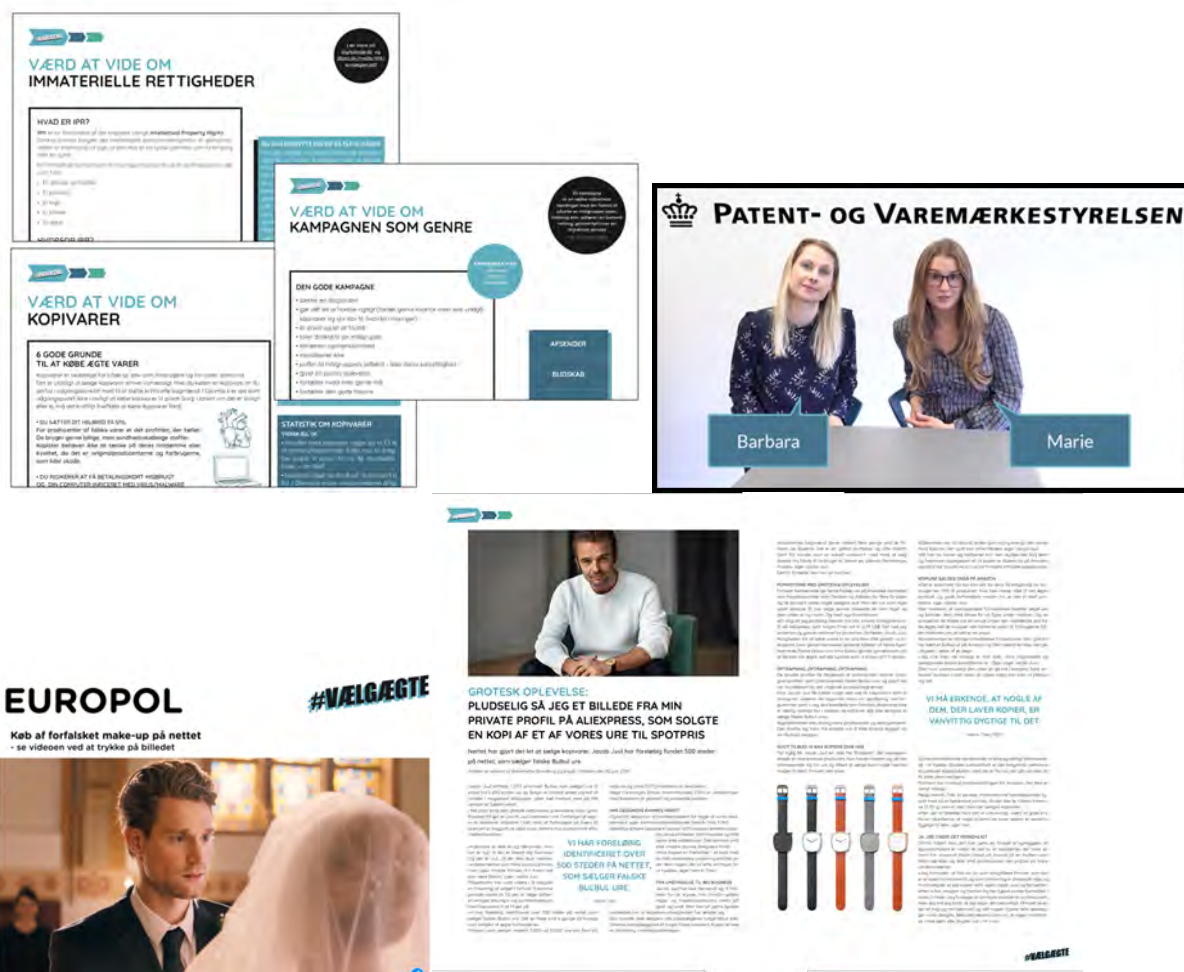
3.6.3 Undervisningsmateriale til skoler #VÆLGÆGTE

Undervisning om IPR i danske skoler er generelt meget begrænset. For at ændre dette indledte Patent- og Varemærkestyrelsen for et par år tilbage en dialog med danske uddannelsesmyndigheder om mulighederne for at ændre situationen. Efter anbefaling fra danske uddannelsesmyndigheder udviklede styrelsen undervisningsmateriale, der passede ind i en eksisterende ramme, nemlig CRAFT-programmet (Creating Really Advanced Future Thinkers). CRAFT var et tilbud til alle skoler i Danmark, hvor eleverne udfører projektarbejde i grupper. Mens eleverne gennemgår en innovationsproces, løser de virkelige problemer, der leveres af offentlige myndigheder og private virksomheder. CRAFT-programmet blev promoveret på nationalt plan af de danske uddannelsesmyndigheder.

Sammen med en række samarbejdspartnere har Patent- og Varemærkestyrelsen udviklet undervisningsmateriale, der giver eleverne opgaven med at udvikle og iværksætte oplysningskampagner, der skal ændre danskernes adfærd til at købe ægte varer i stedet for kopivarer. Uddannelsesmateriale er rettet mod elever i 7. og 9. klasse og fokuserer på fysiske kopivarer (som sælges online og offline). Elevernes kampagner kan have meget forskellige former – afhængig af elevernes kreativitet. Kampagnerne kan fx bestå af happenings, spil, taler, quiz'er, apps, plakater, videoer på sociale medier osv.

Når eleverne arbejder med kampagnerne, vil de samtidig lære om de mange gode grunde til at købe ægte varer i stedet for kopivarer. Derudover får de også viden om de muligheder, som IP-rettigheeder kan tilbyde eleverne selv i deres liv og fremtidige karrierer – for eksempel som iværksættere, designere osv.

Undervisningsmaterialet består af en komplet pædagogisk vejledning til lærere og elevmateriale inkl. en introduktionsvideo, diverse inspirationsmaterialer og tilbud om deltagelse i et online webinar for at ”kick-starte” projektarbejdet.



Eksempler fra undervisningsmaterialet; Informationsark om kopivarer og IPR, introduktionsvideo, korte/sjove videoer om forfalskede produkter og en nyhedsartikel om, hvordan ulovlig kopiering kan påvirke en lille virksomhed.

Undervisningsmaterialet blev lanceret i efteråret 2019 og er tilgængeligt her: <https://www.jegvaelgeraegte.dk/fakta-regler/undervisningsmateriale/>. Udviklingen af undervisningsmaterialet er finansieret af EUIPO gennem den bilaterale samarbejdsaftale med Patent- og Varemærkestyrelsen.

I 2020 arbejdede Patent- og Varemærkestyrelsen med udbredelse af kendskabet til og brugen af undervisningsmaterialet. Arbejdet blev dog besværliggjort dels af at CRAFT i 2020 blev lukket, i regi af undervisningsmyndighederne i 2020, og dels af nedlukningen af skolerne pga. Corona-pandemien. Patent- og Varemærkestyrelsen arbejdede derfor med at finde nye udbredelsesmuligheder for undervisningsmaterialet. Styrelsen gennemførte desuden en evaluering af IP-casen i samarbejde med en skoleklasse og deres lærere. Evalueringen dannede basis for en efterfølgende revision af materialet i 2021, hvor materialet bl.a. blev udvidet med tips til, hvordan det kan benyttes som led i online-undervisning.

3.6.4. Pressemeddelelser fra anklagemyndigheden

I forbindelse med afsigelse af domme angående IPR, har Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet i 2020 udsendt følgende pressemeddelelser:

22 personer idømt bøder for pirat-tv

”Retten i Sønderborg har i dag idømt bøder til 22 personer for at have modtaget pirat-tv.

22 personer er i dag blevet dømt for ulovligt at have set pirat-tv via en såkaldt cardsharing-server. Det takserede Retten i Sønderborg til bøder i størrelsesordenen 15.000 kroner – 20.000 kroner samt erstatning til rettighedshaverne. Personen, som har delt tv-signalet, blev i maj 2019 idømt 30 dages betinget fængsel.

Sagen udspringer af en anmeldelse fra Nordic Content Protection, der bl.a. repræsenterer Canal Digital.

Det oplyser senioranklager Kaare Linde fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

»Pirat-tv er et alvorligt problem, der skader tv-markedet. I dette tilfælde har en række personer modtaget ulovligt pirat-tv, så rettighedshaverne i sagens natur ikke modtager betaling for deres udsendelser. Den type forbrydelse medfører, at tv-udsendelserne bliver dyrere for den almindelige forbruger, og at tv-selskaberne har færre midler til at producere nye udsendelser for. Derfor er det vigtigt, at lovovertrædelser bliver forfulgt, og at brugere af pirat-tv straffes,« siger Kaare Linde.

Retten fulgte for de 22 dømte Anklagemyndighedernes bødepåstande, og Kaare Linde er derfor tilfreds med rettens bedømmelse. I yderligere tre sager er der domsafsigelse den 15. januar på grund af indsigelser i forhold til bødernes størrelse.”

Fire danskere anholdt af SØIK i international aktion om ulovlig adgang til film og tv

”Fire mænd blev tirsdag anholdt i Danmark som led i en større, international sag, hvor det er formodningen, at en kriminel organisation ulovligt har distribueret film og tv-serier med et tab for branchen på mere end 60 mio. kroner.

I en større, international aktion har myndigheder i USA, Canada og Sydkorea og en lang række europæiske lande tirsdag slået til mod en formodet kriminel organisation, der ulovligt har distribueret film og tv-serier. Efterforskningen har været forankret i USA, og har været støttet af Eurojust og Eurojust.

Det er formodningen, at organisationen ulovligt har skaffet sig adgang til film og tv-serier forud for deres udgivelsesdato. Efterfølgende er værkerne blevet distribueret via servere rundt omkring i verdenen, hvor brugere har haft adgang, og det har betydet et tab for branchen på mere end 60 mio. kroner.

Myndighederne i 19 lande har været involveret i aktionen. Statsadvokaten for International og Økonomisk Kriminalitet (SØIK) har i den danske del af aktionen ransaget hos en 40-årig mand i Søllested, en 35-årig mand i Horsens, en 40-årig mand i Nakskov og en 48-årig mand i Skovlunde.

Det oplyser vicepolitinspektør Michael Lichtenstein fra SØIK, hvor den særlige IPR-gruppe (Intellectual Property Rights), der efterforsker den form for sager i Danmark, har stået for efterforskningen samt forberedelsen og udførelsen af den danske del af aktionen.

»Det rammer samfundsøkonomien og os alle, når der bliver snydt med rettigheder for film og tv-serier. Branchen bliver ramt direkte på pengepungen, men det rammer også alle de, der arbejder med at lave

film og tv – som fx skuespillere, musikere, frisører og makeupartister. Derudover går statskassen også glip af moms og afgifter,« siger Michael Lichtenstein.

De fire mænd er sigtet for ophavsretskrænkelser af særligt grov karakter efter straffelovens § 299 b, nr. 1, jf. ophavsretslovens § 76, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 2. De fire sigtede er blevet afhørt og herefter løsladt.

Under ransagningerne blev der beslaglagt servere og øvrigt it-udstyr. Det skal nu undersøges nærmere af Rigspolitiets it-specialister fra NC3, der deltog i ransagningerne.

Myndigheder fra 19 lande deltog i aktionen, og flere end 60 servere med ulovligt indhold er taget ned i blandt andet Sydkorea, Tjekkiet, Danmark, Frankrig, Tyskland, Letland, Rumænien, Polen, Portugal, Spanien, Sverige, Schweiz, Holland, Norge og Storbritannien.”

SØIK og Fyns Politi ransager adresser i aktion mod pirat-tv

”Ni adresser i Odense og omegn er onsdag morgen blevet ransaget af SØIK og Fyns Politi i en aktion mod brugere af pirat-tv.

I en aktion rettet mod brugere af pirat-tv er ni adresser i Odense og omegn onsdag morgen blevet ransaget.

Det er Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), der med assistance fra Fyns Politi har gennemført aktionen. I forbindelse med ransagningerne blev der beslaglagt udstyr, der gør det muligt at se tv uden den betaling til den retmæssige udbyder.

Det oplyser Michael Lichtenstein, der er vicepolitiinspektør hos SØIK.

»Pirat-tv er det samme som at stjæle. Det betyder tabte penge for dem, der producerer og distribuerer programmer og betyder i sidste ende færre penge til fx skuespillere, instruktører og andre i branchen. Brugere af pirat-tv kan se frem til en bøde og et erstatningskrav,« siger Michael Lichtenstein.

Sagen blev anmeldt af Nordic Content Protection på vegne af Canal Digital.

Det er SØIK's særlige IPR-gruppe (Intellectual Property Rights), der har stået for efterforskningen samt forberedelsen og udførelsen af dagens aktion.

Ifølge Rettighedsalliancen er Danmark et af de EU-lande, der har det højeste antal brugere af ulovlig pirat-tv. Ifølge Rettighedsalliancen viser undersøgelser, at det ulovlige forbrug har været stigende de senere år, ligesom det estimeres, at op mod 250.000 danskere i 2018 benyttede sig af ulovligt pirat-tv.

Hos en 49-årig mand fra Højby fandt politiet udover udstyret til pirat-tv ligeledes et mindre skunk-laboratorium med 189 hamp-planter. Den del af sagen færdigbehandles af Fyns Politi.”

SØIK lukker to store piratservere – dansker anholdt i Marokko

”To store, danske piratservere er lukket på baggrund af en efterforskning af SØIK, hvor Rigspolitiets Nationale Cyber Crime Center og andre politimyndigheder har assisteret. De formodede danske bagmænd er identificeret, hvoraf den ene – en 33-årig mand - er anholdt i Marokko med henblik på udlevering til Danmark.

To af de helt store danske pirat-servere - DanishBits og NordicBits - er inden for en meget kort periode lukket ned. Samtidig er en 33-årig dansk mand anholdt i Marokko. Det er sket på baggrund af efterforskning fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitets (SØIK).

RettighedsAlliancen anmeldte i 2016 fildelingsnetværket DanishBits, hvor der ulovligt blev delt tusindvis af film, tv-serier, bøger, avisartikler og spil til SØIK. Nogle af filmene blev endda delt forud for deres officielle premiere, hvilket var særligt krænkende for producenterne, der dermed mistede store

indtægter for manglende salg. Netværket antages over årene at have haft op mod 40.000 danske brugere, der således har set og delt tusindvis af film i årevis. I 2018 anmeldte RettighedsAlliancen en tilsvarende ulovlig fildelingstjeneste NordicBits, der over årene antages at have haft op imod ca. 5.000 brugere.

SØIKs efterforskning viste – med assistance fra Rigspolitiets Nationale Cyber Crime Center (NC3) og fra andre landes politimyndigheder – at der i begge sager var tale om meget professionelle set-ups, hvor både administratorerne og brugerne gjorde sig store anstrengelser for og var meget opmærksomme på at skjule deres rette identitet – eksempelvis ved at betale med kryptovaluta.

Efterforskningen af DanishBits førte til identifikation af en 33-årig formodet bagmand fra Danmark, som opholdt sig i udlandet. Manden blev varetægtsfængslet ”in absentia” og derpå efterlyst internationalt via Interpol. I oktober 2020 blev den pågældende anholdt og fængslet i Marokko med henblik på udlevering til Danmark. Kort tid efter anholdelsen lukkede DanishBits ned, og der blev dermed sat en øjeblikkelig stopper for de mange krænkelse af ophavsrettigheder.

»Det er særdeles tilfredsstillende, at det er lykket både at få anholdt den formodede hovedmand, og lukket netværket ned. Det er kun lykket takket være et vedholdende samarbejde mellem vores specialiserede efterforskere, anklagere og IT-eksperter,« siger vicepolitiinspektør Michael Lichtenstein fra SØIK.

Yderligere efterforskning

I sagen med NordicBits førte SØIK's efterforskning til, at der blev identificeret en formodet dansk gerningsmand på 69 år, der opholdt sig i Spanien. Med bistand fra de spanske myndigheder blev manden i september 2020 sigtet og afhørt. Han erkendte at have været bagmand og medvirkede herefter til, at fildelingstjenesten blev lukket. Dermed blev der sat en øjeblikkelig stopper for den ulovlige deling. Den sigtede person var alvorligt syg på sigtelsestidspunktet og er efterfølgende afgået ved døden, inden sagen kom for retten.

I begge sager er der sikret data, hvilket kan hjælpe i den yderligere efterforskning.

»Det vigtigste er helt klart at få standset de ulovlige tjenester, men det kan bestemt ikke afvises, at beslaglagt data kan føre til identifikation af brugerne i de to ulovlige netværk,« siger Michael Lichtenstein.

Kan løfte flere komplicerede sager

Begge sager er efterforsket af SØIKs særlige IPR-enhed (Intellectual Property Rights), der er en national enhed, der efterforsker og strafforfølger overtrædelser af varemærkeloven, ophavsretsloven, designloven, patentloven samt radio- og fjernsynsloven. Specialanklager Dorte Frandsen er den juridiske leder af enheden:

»Vi er meget tilfredse med, at det dedikerede arbejde i enheden med al tydelighed bærer frugt med opklaringen af disse særdeles omfattende sager. Efter at SØIK har fået det nationale ansvar for behandlingen af alle IPR-sager, har vi fået mulighed for at løfte flere af disse komplicerede sager,« siger Dorte Frandsen.

Dansk Erhverv fandt i en analyserapport tidligere i år, at 12 pct. af danskerne (ca. 560.000 personer) i løbet af de seneste 12 måneder havde downloadet eller streamet ulovligt indhold.”

3.6.5 Seminar for virksomheder om bekæmpelse af kopivarer

Gennem en årrække har Patent- og Varemærkestyrelsen, Dansk Industri, Danish Anti-Counterfeiting Group (DAGC) i fællesskab arrangeret et årligt seminar om bekæmpelse af piratkopiering og varemærkeforfalskning. Seminaret i 2020 blev dog udskudt til 2021 pga. Corona-pandemien.

3.6.6 Internationale projekter

Myndighedsnetværket har i 2020 bidraget med eksperter til PVS' projekter i Latinamerika, Indien og Serbien. De to første projekter er finansieret af Udenrigsministeriets program for sektorsamarbejde, mens det sidstnævnte finansieres af EU's Twinning program.

Alle projekter har til formål at bistå modtagerlandene med at løfte deres kapacitet for registrering og håndhævelse af IPR og at bringe dem på internationalt niveau, hvilket medvirker til at forbedre betingelserne for danske virksomheders aktiviteter i disse lande og dermed øge deres interesse for at investere.

Flere af institutionerne i Netværket har bidraget fagligt i forbindelse med besøg fra udlandet og således muliggjort, at Patent- og Varemærkestyrelsen har kunnet introducere den danske IP-infrastruktur for embedsmænd fra IPR-myndigheder i de involverede lande.

3.7 Internationalt samarbejde

3.7.1 Arbejdet i Det Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellektuelle Ejendomsrettigheder

Observatoriets hovedopgaver består bl.a. i at:

- Tilvejebringe solid dokumentation for betydningen af IPR og omfanget af IPR-krænkelser i EU
- Skabe værktøjer til bekæmpelse af IPR-kriminalitet
- Udbrede "best practices" blandt myndigheder og erhvervslivet
- Øge kendskabet til problemerne med piratkopiering og varemærkeforfalskning (awareness raising)
- Undervise håndhævelsesmyndigheder og internationalt samarbejde til bekæmpelse af piratkopiering og varemærkeforfalskning

Observatoriet er reguleret i forordning 386/12¹⁵.

Observatoriet består af én myndighedsrepræsentant fra hver af EU's medlemsstater og fra en lang række pan-europæiske erhvervs- og interesseorganisationer. Derudover deltager også Europa-Kommissionen og repræsentanter for civilsamfundet og Europa-Parlamentet. Sekretariatsfunktionen varetages af EUIPO (European Union Intellectual Property Office), som også driver Observatoriets hjemmeside: <https://oami.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/home>.

Observatoriet har nedsat fire arbejdsgrupper, som beskæftiger sig med henholdsvis:

- 1) Statistik
- 2) Awareness raising
- 3) Håndhævelse
- 4) IP i en digital verden

De danske myndigheder deltager særdeles aktivt i Observatoriets arbejde og deltager bl.a. i alle 4 arbejdsgrupper under Observatoriet (gennem henholdsvis Patent- og Varemærkestyrelsen, Kulturministeriet og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International kriminalitet). Myndighederne deltager derudover også i flere af ekspertgrupperne under Observatoriet. Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser har herigennem skabt en god platform for at bidrage aktivt til bekæmpelsen af piratkopiering og varemærkeforfalskning på europæisk plan.

¹⁵ Tilgængelig her: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012R0386&rid=1>

Observatoriets arbejde i 2020 har været omfattende og er sket inden for mange forskellige work streams. Arbejdet er beskrevet i Observatoriets arbejdsprogram for 2020¹⁶ og i Observatoriets flerårsplan for 2019-20¹⁷.

På Observatoriets hjemmeside¹⁸ findes bl.a. Observatoriets forskellige publikationer om betydningen af IPR og IPR-krænkelser¹⁹, vejledning til små virksomheder²⁰, en aktivitetskalender²¹ og mere end 130 IPR-oplysningskampagner fra forskellige medlemsstater/organisationer²². Derudover kan nævnes en række IT-værktøjer/databaser udviklet af Observatoriet som en hjælp til virksomheder og myndigheder i bekæmpelsen af piratkopiering og varemærkeforfalskning.

3.7.2 Møde i Advisory Committee on Enforcement (ACE), WIPO

World Intellectual Property Organisation (WIPO) er FN's organisation til beskyttelse af immaterielle rettigheder som et middel til at stimulere innovation og kreativitet. WIPO har mere end 180 medlemslande, hvilket er mere end 90 pct. af verdens lande.

ACE-Komiteén samles en gang om året for at udveksle erfaringer og best practices i relation til bekæmpelse af IPR-kriminalitet. Mødet i 2020 blev dog aflyst pga. Corona-pandemien.

4. UDVALGTE DOMME FRA 2020

Nedenfor er udvalgte danske domme indenfor IPR-området afsagt i 2020 beskrevet.

Det er muligt at finde straffedomme om IPR-krænkelser i domssamlingen, der ligger på myndighedsnetværkets hjemmeside, <https://www.jegvaelgeraegte.dk/domme-rapporter/domssamling/>.

Domssamlingen blev etableret i 2013 på baggrund af et samarbejde mellem Patent- og Varemærkestyrelsen og SØIK. Domssamlingen indeholder straffedomme om IPR-krænkelser afsagt siden august 2013. Forud herfor er kun udvalgte domme medtaget. Domssamlingen findes i dag i et Excel-ark, men Patent- og Varemærkestyrelsen og SØIK arbejder på at erstatte den nuværende domssamling med en databaseløsning, som er mere søgbar og brugervenlig.

Udvalgte danske domme afsagt i 2020:

Sø- og handelsrettens afgørelse af 25. marts 2020

Sagen vedrørte beskyttelse og krænkelse af spisestel og søgsmålet angik konkret, hvorvidt sagsøgte lancerer af et keramikspisestel krænkede ophavsrettighederne til et andet spisestel. Retten fandt, at det andet spisestel nød ophavsretlig beskyttelse, og at sagsøgte havde krænket ophavsretten til det andet spisestel. Retten inddrog bl.a. det forhold, at sagsøgte havde brugt spisestellet som direkte inspirationskilde ved at sende links til og billeder af stellet til sagsøgte produceret. Dommen blev efterfølgende anket.

Holbæk Byrets kendelse af 12. marts 2020 i blokerings sag

¹⁶ Se https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/about_us/observatory_work_programme_2020_en.pdf

¹⁷ Se https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/about_us/observatory_multiannual_plan_2019-2020_en.pdf

¹⁸ <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/home>

¹⁹ <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/observatory-publications>

²⁰ <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/support-for-small-businesses>

²¹ <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/events>

²² <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/web/observatory/public-awareness-campaigns>

Sagen vedrørte en tjeneste, som gjorde det muligt for tjenestens brugere at downloade kopier af musik og videoer fra lovlige streamingtjenester såsom YouTube. Retten konkluderede, at på trods af at Youtube.com ikke selv lagrede de beskyttede filer på tjenestens server, foretog tjenesten – ved at stille værktøjet til rådighed – en overføring til almenheden af filerne, hvilket som udgangspunkt er en enerettighed forbeholdt rettighedshaverne bag musik- og videofilerne. Retten konkluderede dermed, at tjenesten krænkede rettighedshavernes rettigheder, og internetudbyderen blev påbudt at blokere adgangen, da udbyderen gav deres kunder adgang til tjenesten via internetabonnementer.

Retten i Nykøbing Falsters dom af 27. april 2020

Sagen vedrørte salg af digitale lærebøger via handelsportalen Den Blå Avis. Tiltalte havde udbudt og solgt 115 digitale lærebøger i en periode på ca. 2 måneder med en fortjeneste på 140 kr. Tiltalte blev idømt 20 dages betinget fængsel og fortjenesten på 140 kr. blev konfiskeret.

Retten i Randers' dom af 2. september 2020

Sagen vedrørte bedrageri og krænkelse af ophavsretten til billeder og tekst fra Royal Copenhagens hjemmeside. Den tiltalte havde i en periode på ca. 1 måned via hjemmesider uberettiget udbudt Royal Copenhagen-produkter til salg uden hensigt at levere produkterne samt efterlignet Royal Copenhagens hjemmeside ved at have kopieret billeder og tekst herfra. Tiltalte blev ikke idømt nogen tillægsstraf til eksisterende dom på 1 år og 6 måneder for narkotikakriminalitet.

Retten i Viborgs dom af 10. februar 2020 og dom af 22. september 2020

10. februar 2020

Sagen vedrørte salg af varemærkeforfalsket tøj. To tiltalte havde i en periode på ca. 2 år og 8 måneder i forening været i besiddelse af omkring 31.600 stk. varemærkeforfalsket tøj med henblik på videresalg samt haft et salg af varemærkeforfalsket tøj på 1,1 mio. kr. Tiltalte T1 blev idømt 1 års delvist betinget fængsel, hvoraf 6 måneders fængsel blev gjort ubetinget. Tiltalte T2 blev idømt 9 måneders ubetinget fængsel samt en tillægsbøde på 1 mio. kr.

22. september 2020

Sagen vedrørte salg af varemærkeforfalsket tøj. Den tiltalte havde i forening med to andre, hvis sag er behandlet særskilt (Retten i Viborg 10.02.2020) opbevaret 15.747 stk. varemærkeforfalsket tøj med henblik på videresalg. Tiltalte blev idømt 7 måneders betinget fængsel.

Retten i Roskildes dom af 26. november 2020

Sagen vedrørte ulovligt salg af IPTV. Den tiltalte havde udbudt abonnementspakker med adgang til op til 300 tv-kanaler og omkring 400 film til kunder globalt i verden, herunder til kunder bosiddende i Danmark, Polen m.fl. Den tiltalte havde i en periode på ca. 6 år op til 1.511 betalende kunder samt en samlet omsætning på 2,3 mio. kr. Den tiltalte blev idømt 1 års betinget fængsel og 200 timers samfundstjeneste og fortjenesten på 1 mio. kr. blev konfiskeret.

5. STATISTIK

5.1 Toldstyrelsens statistik for tilbageholdte kopivarer

År	Indledte procedurer	Sager	Værdi i €	Antal artikler
2014	1.585	1.476	3.810.759,00	32.669
2015	1.534	1.481	23.129.983,50	51.021
2016	2.704	2.541	11.921.347,90	1.101.242*
2017	2.569	2.328	4.999.233,70	17.269
2018	3.068	2.631	5.115.156,20	27.631
2019	8.341	7.402	17.855.832,06	552.959
2020	10.817	8.455	24.147.547,80	187.428

**Stort tal grundet særlig sag med mange mindre ens produkter som jf. statistik principper blev opgjort enkeltvis.*

Hver tilbageholdelse betegnes som én sag, der kan indeholde en eller flere artikler. Hver tilbageholdelse kan desuden indeholde artikler fra forskellige produktkategorier og fra forskellige rettighedshavere. Toldstyrelsen registrerer således hver enkelt sag med oplysning om produktkategori pr. rettighedshaver. For hver rettighedshaver i en sag, vil der således blive indledt en procedure, hvilket forklarer, hvorfor der er flere procedurer end sager.

Antallet af sager og indledte procedurer for 2020 er det højeste antal nogensinde. Antallet af tilbageholdte forsendelser er steget med 14 % i forhold til 2019. Det skal også bemærkes, at antallet af indledte procedurer er steget med 29 %. Det underbygger den generelle tendens om, at danskerne i stadig stigende omfang har taget internethandlen til sig, og at der handles på internetsider, der udbyder kopivarer af mange forskellige brands.

I 2020 er 49 % af procedurerne indledt efter proceduren om småforsendelser i henhold til artikel 26 i Europa-Parlamentets og Rådet Forordning (EU) Nr. 608/2013 om toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder. I 2019 var tallet 48 %, i 2018 54 % og i 2017 60 %.

Cases:

Af større forsendelser, Toldstyrelsen har tilbageholdt, kan nævnes to sager, der hver især indeholdt 5000 stk. bord-airconditioners. Rettighedshaver havde ikke på forhånd indgivet en anmodning om indgriben, men takket være et godt samarbejde mellem Toldstyrelsen, rettighedshaver og dennes repræsentant kom anmodningerne på plads inden for de 4 arbejdsdage, som lovgivningen tilskriver i disse sager.

Toldstyrelsen har ydermere tilbageholdt flere forsendelser med et større antal produkter med dele og teknisk tilbehør til mobiltelefoner. Disse sager har angået erhvervmæssig import af kopivarer.

5.2 Anklagemyndighedens straffesager

I 2020 blev der oprettet 83 sager om krænkelse af IPR. Til sammenligning blev der i 2019 oprettet 71 sager.

Handlen med piratkopierede og varemærkeforfalskede varer har nået et enormt omfang. OECD og EUIPO har estimeret, at handlen med kopivarer udgør op til 3,3 pct. af verdenshandlen og op til 6,8 pct. af importen til EU.

Samtidig er de skadelige konsekvenser af kriminaliteten veldokumenteret i en række rapporter og omfatter bl.a.:

- Enorme mistede indtægter for det danske og europæiske erhvervsliv
- Tabte arbejdspladser
- Mindre incitament til innovation, hvilket skader væksten
- Sikkerheds- og sundhedsmæssige farer for forbrugerne
- Sammenhængen mellem kopivarer og organiseret kriminalitet er veldokumenteret.

Ved køb af kopivarer risikerer man derfor at støtte kriminelle organisationer, som også kan være involveret i hvidvask, skatteunddragelse, ulovlig våbenbesiddelse og handel med narkotika og mennesker.

IPR-kriminalitet er altså langt fra en "offerløs" kriminalitet, men er derimod dybt skadelig for videnssamfund som Danmark og Europa. Som eksemplerne oven for viser, rammer de skadelige konsekvenser os alle – også selvom vi ikke selv har pådraget os fysiske skader fra forfalskede produkter.

Da IPR-kriminaliteten har vidtforgrenede skadelige konsekvenser, involverer bekæmpelsen af den også en bred vifte af myndigheder. Gennem Ministeriernes Netværk mod IPR-krænkelser arbejder myndighederne tæt sammen om at bekæmpe IPR-kriminalitet.